Biweekly in Andhra Desa! The only Telugu Newspaper for H. E. H. The Nizam's Dominions.

గోలకొండ పత్రిక

తూప్రుబజారు, హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపబడును

సం॥చందారా	౬-౦-౦
అర్థ ,, ,,	౩-౦-౦
విడి ప్రతిక	౦-౧-౦

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD, Dn.) MONDAY 25-2-1935

103590

ప్రాతపత్రికకు వెల ప్రత్యేకము

సంపుటము ౯ } శా. శ. ౧౮౫౬ శ్రీభావనామసం॥ మాఘ బ॥ ౭ సోమవారము ౨౩-౫-౪౪ ఫ. { సంచిక ౭౯

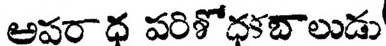
మా గోలకొండ పత్రికలో

ప్రకటనవేయించి

ఉత్తమ లాభమును పొందుడు.

ఇది నిజాంరాష్ట్రమందు విరివిగా ప్రచారముగల పత్రిక.

మేనేజరు.

చిన్నకథ

అపరాధ పరిశోధక బాలుడు

[illegible]

దు(ఖేళ్లగుబులు లోకవిధముగా చేయుచున్నది ఇట్టిగుబులులో క(తేంటేలేనివాడే చేయుగలడు. మొదటి(తేలు ఉండునోట కూడ మధ్య(తేలిగును చేయుచున్నది. నాలుగు(తేళ్లుగల మనుష్యు డని తలంచినవాను మోసపోవుటకిట్లు చేయబడినది.

ప్రభాకరా! రవీంద్రుని చేతినుండి ఆయుంకంకణములను తీ యుము: అది దేవమాత్రమును చేరస్థుడు కాచేర దు'' అనెను.

అందమును చంద్రశేఖరుని ప్రతిభను మెచ్చుకొను చుం డిరి: చేతులనుండి గొలుసులు తీయగానే రవీంద్రుడు చంద్ర శేఖరునికడకు తెంచి సంతోషముతో శయముచే ఆనంద బాష్పము లురాలుచుండ పతినిహస్తములను పట్టుకొని, నాపాదరక్షు చేసు దుతుచేసి దానిని గడ్డి(కింద దాచియుంచెను. చూడుము'' కే డెంతదతుడో! అనెను.

చంద్రశేఖరుడు:— ప్రభాకరా! కొంచెమాగుము. అతడు తన తె గిన(తేలు వకుబనులు, కుడిచేతి(తేళ్లగుదుల నుచేసినవతడు పట్టుబడక నే యుండడివాడు

భూస్వామి (గంభీరముతో) ,ధన్యోస్మి. ధన్యోస్మి: నాచిన్ని(బాం ఇూ!'' అనుచుతనయునూతుని గదిలోకి తీసుక వెళ్లెను.

సూర్యాస్తమయ సమయమున ఆబల్లమీదే ద్వారరక్షు కునితో వ్యవసాయమునకు చెనున్న చిన్న గుడిసెలో నే చిమ్మెను.

[నోట్:— ఈకథను పంపినవారు కథ రచించినవారి పేరును ...గా వ్రాయలేదు. ఈసారి తెలిపినచో కృతజ్ఞ తతో మర్కము గో. ప. సం.]

—

జాబులు

క్రొత్తకొండ దేవాలయము నిగరాని మెంబర్లు

కరీంనగరముజిల్లాలోని కొత్తకొండ దేవాలయమునకు సంబంధించిన కొందరు పూజారీల అక్రమాచార విరుద్ధముల గు నడువడుల అరుచేయుంచి- దేవాలయ వ్యవహారములు సక్రి మపద్ధతులకై నడిపించు నియమనిర్మారముకై ప్రభుత్వము వారికి పెట్టుకొనినకొందరి పిర్యాదు దరఖాస్తులపయిన కరీం నగరజిల్లా శ్రీమండలాధికారుగారు గతవత్సరము ఉత్సవనిగ రానిచేయుకొరకై జనాబు తహస్సీలుదారు సాహెబ్ హుజూరా బాద గారికి వ్రాసియుండుటయు, దానిపయి జనాబుతహస్సీ లుదారు సాహెబ్ గారి ఏర్పాటుమీదను సాకీలలో నిరారె వలుగురు— శ్రీయుత సందెవరము జగన్నాధరావుగారు (నర్సింగాపురము) శ్రీభూపతిరావున్నగారు (ముల్కనూరు) శ్రీ శ్రీనివాసరెడ్డి (ముల్కనూరు) శ్రీ పట్టిరామరెడ్డి గారు (అమ్మనగుర్తి)—నిగ రాని మెంబర్లుగ నేర్పరుటయు గతసంవత్సర గోలకొండప త్రికాపాఠకులకుడరకును తెలిసియుండియున్నను. అటుల దేవాల విషయమునగల సాకీలలో శ్రీయుతులకు పైవలుగురు పెద్దలుమా త్రమే గాక ఇంక గుణతుతులుకూడ కొందరుగలరు. అట్టితమలో ది సాకీలకందరకిస్తినను దేవాలయసంబంధములగు విషయము లనుగురించి సుష్టము గానో, వినయముగానో తెలియజేయుట సాకీలలోనివారేయగు నిగరానిమెంబర్లవిధియని తలచనుండు టచే కొబోలు, ఇంతవరకునుగూడ నెన్న ౧౩౪౨,౪౪ ఫసలీలలో జరిగిన రెండు ఉత్సవములలోనుకచ్చిన వివిధరాబడులపయినిగ రానిమెంబర్లు తమతోలూతవారలనుంచి విద్ధముచేయించిన లె క్కలుగలవయనో, అవాయన్యయములనుగు లోకము ముందు నైన తెలియజేయుటకు కరరిస్స్పులుపను మున్నది. గతరెండు ఉత్సవ ములలోని ఆదాయము మొత్తము (౧౫౦౦౦) పదమూడువేలని మూడె తెలియుచున్నది. అంత పెద్దమొత్తముయొక్క లెక్కలను తప్పనిసరిగా వెంటనే ప్రకాశముఖమునయుయిన ఎల్లరకు తెలుపు నట్లు ప్రకటించవలెయుటవలన నిగరాని మెంబర్లయెడ అనవసర ఆ ము నా న ము లు ద యు ం చ కు ం డు ను. వచ్చిన ఆదాయమెట్లొ మునుండి ఆసాయము ఆదాయము మొదలగు వా నిసరకార్యములకై కాబడినఖర్చుపోగా మిగిలినమొత్తమెంత? ఎచట? ఎవరికై నిల్వయుంచబడినదియును మూడకవరముగా ఇ కనైన తెలియజేయుటవసరము. వేలయున ఇదివరలో ఖర్చుకో బడినట్టియుడక ముందుకొబనెచున్నట్టి యుప్రయోజనముకాదూనవ్యా యుపైంట్లే ఆనేక కార్యములకే వినియోగపెట్టవలయునని సు ఇదివరలో యుబడినట్లియుఇకయుంచుచేయబడుచట్టి యు యుం డి చేయుబడుచట్టియు ప్రకార్యముమూడె దేవాలయముతేనిరాక సాం(ప్రదాయములను ఏతెమాత్రమును విరుద్ధమును గాండెనూ చెవసియు ఎన్నుముముల నాలన మెత్తవసరము కొత్తవాగానం వెచ్చిరము నిగరాని మెంబర్లు చేయుంచవరుము మా ... వగ యుం చూచిన అట్టిని ము ను వాలన మెంత వసను అములు ...నన్న

దియో ముందుగా నిగరాని మెంబరులే వెలువియ్యవలసియు న్నది. జరిగించబడిన కార్యక్రమమంతయు విరలువిగరానిరార దమూతన్రి పేర్పడిన మెంబర్లు గాక విరోధియుకరి పక్షమునకో, లేక ఇరుపక్షములకరిపువనో ఎన్నుకొనబడిన దేలాలయకమిటీ సభ్యులని తెల్పుచున్నది కాని ఇంతవరకెట్టి ఎన్నిక నియమని బంధనలుగల యొకకమిటీ దేవాలయవిషయమై ప్రభుత్వమువా రి తుదిపరిష్కారమువల్ల నేర్పరుపబడినట్లుమాత్రము తెలియు టలేదు. అయినను ఆట్టిసంపూర్ణశిస్త్రమునే సూచించును న్న నిగరాని మెంబర్ల కార్యక్రమములో నొకటి దేవాలయము లోని శ్రీస్వామివారికెదుటగల ప్రథమద్వారము కడపను ప్ర క్కనగల గంటశిలస్తంభమును అమ్మవారిదాలయ ముఖద్వార ము కడపను దేవాలయమునకు నెదుటగల పురాతనరాతిద్వార మును మొదలగువని నూతనీయుంచుటకుకొరిగాడి యాగము ఆసాయుమో, లేక దేవ్యాతరాయమో, తెలియదుకాని ఏహో శి ల్పశాస్త్రానుసారమే అట్లు దేవాలయనిర్మాణకాలమున స్థాపిం పబడినవికూడ నూతనీయుంచబడినవి. లేకున్న నిగరానిమెంబ ర్లంత(శద్ధతో పురాతనదేవాలయ ముఖద్వారకడపలను తగ యురా నూతనీయించరనుకొనుట కవకాశముకలదు.

ఇంకొక ముఖ్యమగునార్పు ఏమన దేవాలయప్రాకార ముచుట్టుగల ఇతరపట్టెదారుల పట్టాభూములలో నూతనము గా సిసంవత్సరము కొన్ని రాతిగద్దెలయు కొణములు పెట్టుటకై కట్టించి అట్టిగద్దెలపయి పెట్టబడినదుకాణములకిరాయువసూలు చేసి దుకాణదారులకు ఇవ్వబడిన అచ్చురశీదులను రశీదులప యు శ్రీస్వామివారిపేరుగల ముద్ర [మొహర్] యుండు పట్టె దారులభూములు శ్రీస్వామివారికే చెందినట్లుగా తెల్పుచున్నది కాబట్టి అట్టిభూముల పట్టెదారులనుండి శ్రీస్వామివారిపేర ఎంతవెలకు, ఎప్పుడు, ఎటుల(గహింపబడినవోకూడ తెల్పవ లెను, పరిస్థితిమాత్రమట్టి పరిష్కారపూర్తికే జాటుచున్నది మరొక సమాచారముకూడ వట్టి ఖర్చే ఖయుసలానే వెలియుకే యుచున్నది. ఏమన పూర్వమునుండియు దేవాలయమువద్ద జ రుగుచున్న మతసాంప్రదాయకములగు కార్యములు నెరవేర్చు వారలకు కొంతనియమితముగు ప్రతిఫలము ముట్టుచుండెడిది. అట్టినియమితప్రతిఫలము గతసంవత్సరము నిగరాని మెంబర్లు బరాయించలేదు ఈసంవత్సరము మాత్రము తనుతక్కువప్రతి కారము రెండుసంవత్సరములదనిచెప్పి ముట్టజెలసిన దానిలో నుండి ఒకహిస్సా సోఖ్తుచేసి రెండుహిస్సాలుమాత్రమే పని వారలకు ఇచ్చితిరనినారు. మొత్తమువిూద ఈసంవత్సరఉత్సవ ము చాలా హావుడిగ జరుగుటయేగాక నిగరానిమెంబర్ల(శ ద్ధ పట్టుదలమాత్రమెక్కువగా పనిజేసినట్లు తెలియుచున్నది.

(శద్ధాసక్తులగు నిగరానిమెంబర్లు పూజారీలలోని కొం దరి అ(క్రమనడతల నెరింగియు నిరివమాత్రమయినను నాపుచే యుటకై ప్రయత్నించకుండుట కారణము పూజారీలు కూడ తమకనుకూలురే మెంబర్లుగా నుండవలెనను సుద్దేశమున నిగ రానిమెంబర్లు శ్రద్ధలేకయుండిరని మాత్రమనుటకు వీలులేదు. కావున ప్రస్తుతము చేయగలిగినదేమన ముల్లువలువ్యయ గాజరిగి న రెండుఉత్సవములలోని ఆదాయవ్యయములవివరములను జ రుపబడిన కార్యములు మార్పులకు యోగ్యమైనఅవసరకారణముల నుగురించి వివరముగా ప్రకాశముఖమున నిగరానిమెంబర్లుండి రాగల ప్రత్యుత్తరమునకు వేచియుండుటయే యని తెలంపు తో విరమించుచున్నాను.

ఇట్లు
సత్యాన్వేషి.

—

హిందూ సభ వారికి విద్యా మహాసభ వారికి

హైదరాబాదురాష్ట్రములో హిందూమహాసభయున్నది. నిజాంరాష్ట్రప్రజాపక్ష విద్యాసభయున్నది. కాని యీరెండును నిద్రపోవుచున్నవి. డా॥ మూంజీగారువచ్చిరి, కొత్తస్కీముతె చ్చిరి,కమిటీ ఏర్పరచిరి. తపోనుపగయువరసత యూచుచేసిరట.కా నియింతవరకొక మహాసభ, చిన్నసభగాని యీరెండుసంస్థల పక్షమునజరిగి హిందువులకొక లేమి- హిందువులక్కరచిన్న యొక్క దికొరకెనో యుమువిద్య ముల విఘ్నముంచి ప్రభుత్వమునకు తెలు పుకొనుసాహసమునకోక పోయిరి: వాకు తెలిసినంతవరకు దేశభక్త ధర్మవీర వామన రామచంద్ర నాయక గారు హిందూమహా సభాధ్యక్షులై వర్షమొకవిన్న హిందూసభ చేసి యుండిరి. వారు రెండు వారాలవాళ్ళు సభలో నడపిచేరి వారించినచో ఇవి. నిజముగా కా వోకొని జాతికి దేమిస్తు చేయుకపోయిరి. వారు విద్యాభా పబాధితమగు దుర్లెక్కన్నాన్ని సభ్యులెవరును వారికేమాకు సుకవార యిప్పుడేమిచేయుచున్నారు. ఓ వృద్ధ వ్యాసపుంగారా! ఓ దేశభక్తులారా! ఓ కర్తవ్యసంస్థాపనా చార్యులారా! ఓ హిందూ మహాసభానాయకులారా తామందరునుఎచ్చటనున్నారు ఏమి చేయుచున్నారు. సముదాయానికి లేనిది............?

ఇట్లు
యుల్లయ్య

—

కృతజ్ఞత

శ్రీ. శంకర్ సింగ్ గారు గ్రంథాలయా నిజామాబాదు గ్రామ స్థానికులకు పత్రిక కొరకు సంవత్సరపుచందా దయచేసి వారికి భాషాభిమానమునందుగల ఉత్సాహమును ప్రకటించిరి. వారి ఈ సారస్వతభావమునకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము.

నిజామాబాదు
౧౫—౫—౪౪ ఫ.

ఇట్లు
ఎన్. గంగారెడ్డి
స. కార్యదర్శి, ప్రతాపరుద్ర గ్రం థాలయము నిజామాబాదు

—

జిల్లాల వార్తలు

ఆత్మహత్యలు

(స్వ. విలేఖరి)

ప్రేతసంస్కారము నిరాకరించిన బ్రాహ్మణులు

వరంగల్లు: ౧౩—౫—౧౩౪౪:—

వరంగల్ జిల్లాలోచేరిన మానకోట [మహబూబా బాదు] తాలూకా గ్రామము శ్రీపాకర్లను, ఇచ్చటతాలూకాకు సం బంధించిన ఆఫీసులున్నవి. కేసముద్రము హాల్టా గిరిదావా రుగారయిన బాలకిషన్ రావు గారు ఇచ్చట సేవికా పమచేయుచు సర్కారీపనులు నెరవేర్చుచుండిరి. సుమారు పెలరోజులక్రిందట గిర్దావరు గారితల్లిగారు స్వర్గస్థురాలైనందున ప్రేతసంస్కారమునుగురించి గ్రామములో నివాసముండిన బ్రాహ్మణులకు తమనౌకరుద్వారా తెలియపరచిరి. కానియే మికారణమునచేనో ఈపల్లెలోని బ్రాహ్మణులు ప్రేతసంస్కారము లో చేరలేదు. తుదకు మహబూబాబాదునుండి వచ్చిన బ్రాహ్మణులే ప్రేతసంస్కారము చేయవలసివచ్చెను. ఒకవేళ అవాలుకు యుండించి మానకోటపుర బ్రాహ్మణులు విద్యావంతులై అపకారము చేయుట ఆశ్చర్యముగానున్నది.

శ్రీమద్వాల్మీకిత్రసంఘ పంచమ వార్షికోత్సవము

ఈసంవత్సర మాఘశుద్ధ 2 ఆదివారమునకు సరియగు దిన ౧౦-౫-౧౩౪౪ నాటిరాత్రి ౭ గంటలనుండి గిర్మాజిపేట ఆంజనేయదేవాలయములో బ్రహ్మశ్రీ ముదిగొండ నాగభూషణం శాస్త్రిగారి యాధ్యక్షతక్రింద పైసంఘపంచమవార్షికోత్సవము ప్రారంభమున భగవత్పూజ జరిగిన పిమ్మట, బ్ర. శ్రీ. ముదిగొండ నాగభూషణంశాస్త్రిగారు జ్ఞాన విషయములోను, వర్ణాశ్రమ వ్యాకరణవిద్య విషయములోను, అహింసా విషయములోను, సంఘాభివృద్ధి విషయములోను, గోహింసా విషయములోను. వేదాంతములోను ఆహారశుద్ధి విషయములోను. కామిత్వము. నిష్కామిత్వము విషయము లోను ఉపకారముగా ౧౧ గంటలవరకు ఉపన్యాసము లిచ్చిరి. తర్వాత శ్రీఆంజనేయస్వామికి మంగళహారతులు గావించిరి. పిమ్మట సభకు వచ్చిన సుమారు ౧౫౦ మ ంది భగవత్ప్రసాదము స్వీకరించి తమతమ గృహములకు వెళ్లిరి.

ఆత్మహత్యలు

వరంగల్లుకు సమీపమునకుండు కొండపర్తి గ్రామములో ఒకయెల్మహిందూ స్త్రీ సుమారు ౨౫ సంవత్సరముల వయస్సుగలది యేమికారణముచేతనో నూతిలోపడి ఆత్మహ త్యగావించుకొనెను. రెండురోజులక్రిందట ఒక ... సం వత్సరముల వయస్సుగల యువకుడు ఉరిపోసుకొని చచ్చెను. ఈ గ్రామములో ఆత్మహత్యలు ... మరణము లు అనేకములుగా జరుగుచున్నవని జనులు చెప్పుకొనుచు న్నారు.

అర్ధోదయము—వేలకొలది నిజాంరాష్ట్రీయులు బందరుపోవుట

భావనామసంవత్సర పుష్యబహుళ ౩౦ ఆదివారము శ్రవణా నక్షత్రము వ్యతీపాత్ యోగము పుష్యమాసము ౨౩—౧—౧౯౩౪ నాడు సూర్యోదయమున అర్ధోదయపుణ్యకాలమయ్యెను. అట్టి కాలమున సముద్రస్నానము చేసిన పుణ్యము గాను ... బ్రహ్మలోకప్రాప్తి యని శాస్త్రములు చెప్పును. ఈ మహాపర్వము సామాన్యముగా ౭౦—౮౦ సంవత్సరములకు ఒకసారి వచ్చును.

అర్ధోదయము కనుక మనరాష్ట్రీయులు పెక్కుమంది బందరు పోయి సముద్రస్నానము గావించిరి. సముద్రస్నానము నుగూర్చి లక్షలప్రజలు విచ్చేసిరి. బందరునుండి సముద్రమున

రాయలసీమ క్షామము

బ్రిటిషు ఇలాకాలోని ఆంధ్రదేశములో ఇపుడు అధికముగా కలవరపెట్టుచున్న విషయము యింకను రాయలసీమలో క్షామమే. అక్కడ వర్షములులేక పంటలుపండనందువల్ల రైతులందరు ప్రభుత్వమువారు ఆ ప్రాంతములో ప్రారంభించి జరుపుచున్న పనులలో కూలిచేసి సంపాదించుకొనుటకై సొంతగ్రామములవదలి రోజుకు రెండుమూడుఅణాలకూలికి ఆశపడి రోజంతయు యెండలో ఒక్క దేహముతో రాళ్లుపగులగొట్టుచున్నారు. పశువులకు మేతలేక డొక్కలులో పలికిపిల్చుకొని పోయుచున్నవట. మాచినవారెందరు ఇవంత్యచాలఘోరము గానున్నదనుచున్నారు. కాబట్టి అక్కడ కష్టపడుచున్నవారికి సహాయపడుటకై ద్రవ్యరూపమునను, భోజనపదార్థరూపమునను పశువుల మేతరూపమునను విరివిగా విరాళములను ప్రజాహితాభిలాషులను సంఘములను, వ్యక్తులును ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఇంతేగాక జిల్లాబోర్డులు, తాలూకాబోర్డులు, యూనియన్ పంచాయతిబోర్డులు మొదలగు ప్రభుత్వస్థానికసంస్థలును రాయలసీమలో క్షామబాధితులసహాయమునకై ద్రవ్యమును మంజూరుచేయుచున్నారు. సహకారసంఘములు „కోపరేటివ్ ఫండు”లోనుంచి యీకరువులో సహాయమునకై ద్రవ్యమియవచ్చునని మద్రాసురాష్ట్రసహకారసంఘముల రిజిష్ట్రారుగారు అనుమతించినారు.

బొంబాయి శాసనసభ్యుల ఆగ్రహము

బొంబాయి శాసనసభలో యీఫిబ్రవరి ౧౯వ తేదిన వాయిదావ్యయపట్టిక మీదజరిగిన చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతములలో చేయబడిన తగ్గింపును మొదటచేసి చేసి, రైతులకు తగురీతిగా సహాయము చేయనందుకు అనేకసభ్యులు ఆదాయవ్యయపట్టికను ఆక్షేపించిరి. ఆదాయము తక్కువైనదను సాకుతో రైతులకు సహాయము చేయుటకు అంకెలు చెప్పు ప్రభుత్వమువారికి ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతములలో మొదటవిధింపబడిన తగ్గింపును లభించును. పరదేశమును జార్జిచక్రవర్తి రజతోత్సవమునకై ఆ లక్షలరూపాయలను ప్రత్యేకించుటకును యెట్లు ధర్మమైనదను భావమును పలువురు సభ్యులు సూచించిరి. చక్రవర్తిగారి రజతోత్సవమునకై వినియోగించవలసినదని ఒకసభ్యుడు కోరెను. ఆరోజు ప్రశ్నలసమయమునందు ఒక సభ్యుడు బల్లలో నంబేమాతరం గేయములను సూచించినపుడు ప్రభుత్వమువారు జారిచేసిన సంగతివలన వారిని అడుగగా హోంమెంబరుగారు నోరెత్తలేదు.

తిరుగబడు పశువులుమేలు

విద్యార్థులకు బూలాభాయి దేశాయిగారి ప్రబోధము

పంజాబు విద్యార్థిమహాసభా సమావేశము ఫిబ్రవరి ౧౯వ తేదిని జరిగెను. అవిద్యార్థులను ప్రబోధించుచు భారతశాసనసభలో కాంగ్రెసుకక్షినాయకులగు బూలాభాయి దేశాయిగారిట్లు చెప్పిరి. మీలో ప్రతివానికిని ప్రతిశక్తియు, ప్రతిజ్ఞస్వాతంత్ర్యముండియు మనుష్యులను దాస్యబద్ధులనుగ నుంచుచున్నది. „మీలో ప్రతియొక్కరును వేనవేలుగా యితరజాతియులకు తీసిపోవువారు కారు. కాని మిమ్ములనందరిని ఒకజాతిగా పరిగణింపవలసివచ్చినచో యీప్రపంచమందుండు జాతులన్నింటికంటె మీరిబలహీనమైనవారు. పశువులుచెవిటివి, మూగవిఅయినను అవితిరుగబడును మీరనుష్యులై యుండియు తిరుగబడరు.”

శృంగారములో విమానసహాయము

ఆర్. యస్. కపూర్ అనువాడు ఒకపంజాబీయువతిని విమానములో నెక్కించుకొని యెగిరిపోయెను. అక్కడినుండి బొంబాయికిపోయెను. ఆవిమానములో ఆయువతికి ఒకనొక్కప్రదేశములో వారికి పెండ్లి యైనదని తెలియుచున్నది. వారిద్దరిని పోలీసువారు వెదకుచున్నారు.

పెండ్లియైన స్త్రీలకు నూరేండ్లు ఆయుస్సు

జర్మనీ సైంటిస్టు పరిశోధన

డాక్టర్ కార్ల్ గ్రీష్ అను జర్మను సైంటిస్టు దీర్ఘాయుష్మంతులను గూర్చి అనేకసంవత్సరములుగా పరిశోధన చేయుచుండెను. ఇప్పుడు జర్మనీలో నూరేండ్లునిండి బ్రతికియున్నవారు ౧౬౦౦ మంది గలరట. వారిలో ౧౧౦౦ మందిని డాక్టరుగారు పరీక్షచేసి చూచినారట. ఇంగువల్ల జయవకలో ఇవిశేషములలో ఒకటియేమనగా పెండ్లియైన స్త్రీలు నూరేండ్లు బ్రతుకుటకు తక్కినవారికంటె యెక్కువ అవకాశము న్నదట. ఎట్లనగా జర్మనీలోనుండు ౧౬౦౦ మంది నూరేండ్లునిండినవారిలో ౯౦౦ మంది స్త్రీలట. ఆస్త్రీలలో ౭౦౦ మంది వివాహమైన స్త్రీలట. వారికిఅందరికిని కలిపి మొత్తముపైన ౯౦౦౦ మంది బిడ్డలుకలరట. అనగా ఒక్కొక్కతెకు సరాసరిగా ౧౩ గురుబిడ్డలున్నమాట. మిగిలిన ౭౦౦ మంది పురుషులలోను మంచిబిడ్డలగుంపులుగలవారున్నారట. ఒక్కొక్క నికిసరాసరిగా ౯ గురుబిడ్డలున్నారట. అంతేకాక వయస్సులలోయెక్కువమంది భూమిమీదనే జీవించినవారు. అంతేకాక ఆంగ్లము వారియుక్తమైనది. వీరందరును దీర్ఘాయుష్యుగల వారివంశములలో పుట్టినవారు. వారిలో యెక్కువగా తిండిలోగాని, త్రాగుడులోగాని, పొగాకువాడుకలోగాని మితిమీరినవారుకారట. కానిఅందరు వారివారికాలములయందు త్రాగుడుగలవారే, అందరుపొగత్రాగువారే. వారిలో ఒక్కరు కూడ శాకాహారులుకారు. వ్యాయామము గాని శారీరకశ్రమ ప్రత్యేకముగా చేసినవారుకారు.

ముక్కుకోసి అతికించుట

ఫిబ్రవరి ౧౬వ తేదివాడు హైద్రాబాదు బురకెటస్పత్రికార్యాలయములో ప్రొఫెసర్ జాడ్జీ అను కలకత్తా తాంత్రికుడు సదరుకార్యాలయమువుదారకులకు తనతంత్రములను కొన్నింటిని ప్రదర్శించెనట. అనేకులలో ఒకయువకుడనకుడ అంగీకరించిన తర్వాత ఆప్రొఫెసరు అతనికి తనశక్తిచే మూర్ఛవచ్చునట్లుచేసి, అతని ముక్కును రెండుచీలికలుచేసినట్లుచేసి, రెండుచీలికలను మరల అతికించి చూపగా అందరును ఆశ్చర్యపడిరట.

చచ్చినతర్వాత చూచిన సమాచారము

పునర్జీవితుడు చెప్పినకథ

మిస్టర్ జాకొ పకరింగులను ౫౫ యేండ్ల వయస్సుగల టపాలిసిన్యాయవాదిజనరల్ యాస్పత్రిలో శస్త్రచికిత్స చేయుచుండగాగుండె ఆగిపోయెను. ఇట్లు ఐదు నిమిషములవరకు అతనియుండెను. తర్వాత గుండె మరల మొదలైనది. అయితే అతను బ్రతుకుటకు అవకాశముండెను. తన్మధ్యను తాను మరణించినపుడు చూచినవిషయమును వంతయు చెప్పెను. వర్షాదికాలములోనికి గరకాలు వచ్చినట్లు మరణించిన తనతాతగారి చేతులు తనను చూచినట్లు, ఆ చనిపోయిన పరిచయులను చూచెనట. వారందరూ తనతో సంతోషముగా సంభాషించుచుండిరట. ఇట్లు తాను చూచినదంతయు చెప్పి తనకు భయపడవలసినపనిలేదని చెప్పెనట. ఇప్పుడతనికి తనకు పూర్వపు సమాచారమును మిమ్మలను యేమాత్రము జ్ఞాపకములేదుగాని తాను మరణించినప్పుడు చూచినదంతయు బాగుగా జ్ఞాపకమున్నదట.

స్త్రీని పురుషుడని భ్రమించుట

వానిబాలదాసీఅనే ౨౦ యేండ్లవయసుగాని వచ్చిన పెంగాళీ స్త్రీ. ఆమెకు పెండ్లియైనకొనతరువాత భర్త విడనాడగా నాభర్తకొరకు జిలాలోనుంటుండెను. ఆమె తన గాయకురాలిగానుండి వేషము వేసుకొనుచుండెను. కొంతకాలమునకు పురుషవేషము ధరించి విద్యాలయములలో మంచిపదవియందు ఉపాధ్యాయిని ఆ మెయిందేకిని పురుషుడనుకొని ఆంగీకరించి వచ్చుచుండెను. ఇట్లుండగా ఆమెవున్న ఫిబ్రవరి ౧౬వ తేదిన ఉపాధ్యాయునిగా ఒక స్త్రీ హిందూరాలు యధార్థపరిచయముగలిగి స్త్రీలతో నవ్వుచూ మాట్లాడుకొనుచుండిరి. ఇంతలో బాలదాసీ గారు అయింటికి వచ్చి తలుపు తెరచి చూడగా కొందరు స్త్రీలు ఉండగా పురుషునితో రహస్య సమ్మేళనములో నున్నదని అనుమానించి, పోలీసుకు చెప్పి గోలపెట్టెనట. అన్యాయముగా బాలదాసీని పోలీసువారు పట్టుకొనిపోయి తర్వాత ఆమె స్త్రీయని తెలిసికొని ఆశ్చర్యపడిరి. ఇది తెలిసిన తర్వాత ఆమెను ఆస్పత్రికి తీసికొనిపోయిరి. పోలీసువారు విచారణలు చేయుచున్నారు.

[illegible] ప్రాథమిక విద్యాశాఖ వారిచే కమ్మీ ... ... బాలికా విద్యాభివృద్ధికై ... పాఠశాలలయందు చదువుకొనుచున్న బాలికలకు ఉపకారవేతనములు కల్పింపబడినవి.

ఈపరీక్షలో ౬౦ మార్కులకన్న తక్కువవచ్చినవారు ప్యాసైనట్లు తలంపబడుదురు: బంగారుపతకమునుదీసుకొనదలచినయెడల వారికి కనీసము నూటికి ౬౦ మార్కులైనను రావలసియుండును. అంగపై ప్రథముగవచ్చువారికి బంగారుపతకమిచ్చుబడును. రెండవ మూడవగ వచ్చువారికి పుస్తకబహుమానము లీయబడును దరఖాస్తులు ఏప్రియలు నెలదఖలులోగా పంపించవలయును. వివరములు తెలియగోరువారి క్రిందివారికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. ఒక గ్రామమునందైనను స్త్రీలు ఆన్నో ప్రశ్నపత్రము లచ్చటికే అచటనున్న ఉద్యోగులు హెడ్ మాస్టరుగారికి పంపబడును. ఇట్టివిషయములు ముందుగ తెలుపబడినచో తగినసదుపాయములు చేయబడును.

కార్యదర్శి

స్నేహలతా కవితాసంఘము

కొల్లాపురము: మహబూబునగరము జిల్లా.

మరియొక జాగీరులో మాఫీ

హైదరాబాదు [దక్కను] ౧౯-౫-౧౯౩౫

శ్రీయుత రాజాగోవిందరావు పింగళీబహాదరు జాగీర్దారుగారు తమజాగీరగు కర్నూలు తాలూకేకల్వకుర్తిలోను ... జాగీరురైతులపంటలుపోయినందున రూపాయకొక్కటికి ఖరీఫు లాటీనారకై శిస్తుమాఫీచేసినారని తెలియుచున్నది. శ్రీవారికి అష్టైశ్వర్యములు ప్రసాదింపుమని రైతులు ప్రార్థించుచున్నారు.

మెదకు

భజనసమాజము

స్వ. వి.

16-2-1935

మెదకు భజనసమాజమున మాఘశుద్ధ ౩ మొదలు ౧౦ వరకు క్రింది కార్యక్రమములు జరిగినది. సప్తమినాడు యోగాసనములు పరీక్షజరిగినది. యోగాసనప్రదర్శన తరగతి శ్రీయుత రాఘవేంద్రరావుదేశాయి బి. ఏ. గారు ప్రత్యేకముగ కొలదిమాసములక్రింద స్థాపించియుండిరి. యోగాభ్యసనప్రదర్శనమున జయము గాంచినవారికి శ్రీయుత కిషన్ రావుగారిచే బహుమతులివ్వబడినవి.

మాఘశుద్ధ ౯ నాడు భీష్మచరిత్ర హరికథగా శ్రీ శ్రీ రామశాస్త్రిగారిచే చెప్పబడినది. తనపర్తి శ్రీ వెంకటరంగశాస్త్రిగారిచే భీష్ముని జీవితము, ఉపదేశములు, అనువిషయమునుగురించి గంభీరోపన్యాసమొసగబడినది. మాఘశుద్ధ ౧౦ నాడు మధ్యాహ్నమునందు విద్యార్థులుమున్నగువారలతో సహా నగరసంకీర్తనము జరిగినది. సాయంత్రము ౭ గం మొదలు ౯ గం వరకు శ్రీమధ్వాచార్యుల జీవితము వారి యుపదేశములు అను విషయమును శ్రీయుత కిషన్ రావుగారు హిందీలో మృదుమధురముగ నుపన్యసించిరి.

మాఘశుద్ధ ౧౦ నాడు గీతాప్రవచనము శ్రీకిషన్ రావు గారిచే చెప్పబడెను.

పై కార్యక్రమములు కిషన్ రావుగారివల్లనే నిర్ణయింపబడినవి. వారు ఉపాధ్యాయులబట్టి విద్యార్థులందరినీ ఈ కార్యక్రమమును జయప్రదముగ నెరవేర్చిరి. అంతేగాక సభ్యులలో నూటికి ౭౦ మంది విద్యార్థులే.

పరశురామప్రీతి

ఈనగరమునందు పల్లెముగయుండే పిట్లంగల్లీవ అనే వీధిలో ఒకయిల్లు కాలిపోయినది. అందుగొలుసులతో కట్టివేయబడిన ఒక బర్రె, మూడుగొఱ్ఱెపిల్లలు కాలిపోయినవి. మనుష్యులకెవ్వరికి అపాయము కలుగలేదు.

పశువ్యాధి

ఈప్రాంతముల పొంగు రోగము అనే పశువ్యాధిచే అనేక జంతువులు చచ్చిపోవుచున్నవి. వెటర్నరీ డాక్టరు గారి సహాయమునకు గ్రామీయులు చాలామేలు పొందుచున్నారు. శ్రీ డాక్టరు గారు శక్తివంచనలేక ప్రతిగ్రామము తిరుగుచు చికిత్సచేయుచున్నారు

మిషన్ హాస్పటలు

మెదకు మిషన్ హాస్పటలులు డి. సి. డాక్టరు ... ... గ్రామములకు వెళ్లి ... ... [illegible]

హాస్పిటలులోసినిమా

మిషన్ హాస్పిటల్ సహాయార్థము హాస్పటలువారిచే అప్పుడప్పుడు సినిమా ప్రదర్శింపబడుచుండును. మొన్నటి ప్రదర్శనమున మొన్న జరిగిన చక్రవర్తి కల్యాణవివాహ ప్రదర్శింపబడినది.

మోటారు ప్రయాణీకులలో ప్లేగుహోగి

[ఒక విలేఖరి]

శక్తిపేట ౨౮-౩-౧౯౩౫:—

భద్రయ్య యను పేరుగల ౩౦ సంవత్సరముల కోమటి (కోలము కోమటి) హైదరాబాదునందలి పిస్తాలంబరు బజారు వందున్న గద్యాలరాముడ్ని గారిషాపులు పనిచేయుచుండెను. అతనికి అచట ప్లేగుబిళ్లగడ్డ పుట్టెను. ఇతడు ప్రయాణీకుల వలెనతడుకూడ వచ్చటనుండి శక్తిపేటకు వచ్చు మోటారుయందు ప్రయాణముచేసివచ్చె ౨౫-౩-౧౯౩౫ నాడు మృత్యువాతబడెను. యీసంగతి స్థానిక ప్రభుత్వపు డాక్టరుగారికి తెలియగానే వెంటనే ప్లేగువ్యాధిగలిగినటులనిర్ధారించి ఆయింటిని ఖాళీచేయించిరి. ఇంటనున్న వారికందరికి టీకాలు వేసిరి. ఆ ఇంటికిచుట్టుపట్లనున్న ఇండ్లవారికికూడ టీకాలు వేసిరి.

మోటారుబారిట్లు మరుగుగా నుండుస్థలమునకు మహామారిపీడితుడైనవానిని తెచ్చుట, ఇచ్చటివారల ప్రాణములకు ముప్పుపెట్టుట కడుపొరపాటు స్థానికప్రభుత్వాధికారులు ఇట్టి విషయముల నప్పుడప్పుడు విచారించుచు మోటారు వారిట్లుచేయకుండుటకు వారిని హెచ్చరించుచుందురుగాక.

ఇదే మోటారువారు ౧౮-౧-౧౯౩౫ నాడుకూడ హైదరాబాదనుండి ఒక మహామారిపీడితుని ఇచ్చటికి తెచ్చియుండిరి.

స్థానిక వార్తలు

ఆంధ్ర బాలికాపాఠశాల గోల్కొండి

ఆంధ్రబాలికాపాఠశాల కార్యదర్శియగు జె. మాధవయ్యగారు యిట్లు తెల్పుచున్నారు:—

పత్తెదర్వాజసమీపమునందు శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామివారి తిరుకల్యాణమహోత్సవ సందర్భమున శ్రీయుత విద్యాభిమానులగు వెంకటాచలం బి. ఎ, వకీల్ హైకోర్టుగారు ఆంధ్రబాలికాపాఠశాల (గోలకొండి) బాలికల కోలాటము పాటలు ముచ్చటగున విని చూచి సంతోషము. ఆనందమును వెల్లడించుచు పాఠశాలకు ఒక వెండిగిలాసను ... అందు గల బహుమానముగానొసగియున్నారు. తరువాత బంగారుపతకమొసగుదుమని వాగ్దత్తము చేసి స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడినవారైరి.

త్రాగుబోతులు నీళ్లలోపడుట

౨౧-౫-౧౯౩౫ వ —

చాదర్ఘాట్ ఫూల్ సమీపములో కొన్ని నీళ్ల దర్వాజాలకలవు. అందులో దర్వాజాలు నీళ్లు యిదుకుటను మరలకట్టివేయుటకును తలుపులు అమర్చబడి యున్నవి. కొంతమంది దర్జీవాండ్లు త్రాగి అవంతెనయొక్క అంచులపైనుండి వేరే దర్వాజాలయందుపైకి దుముకుటకు గాను వరుసకట్టుకొని మొదటివాడు దుమికెను. రెండవవాడు అదేప్రకారంగా దుముకుటకయత్నించగా నీళ్లలోపడెను. మూడవవాడుకూడా అదే ప్రకారంపడెను. మూడవవానిని మొదటివాడు పాల్గొనువాడు చూచి తమాలకేక రెండవవానినిమాత్రము తీసికొని మూడవవాడు నీళ్లపెట్టుచుండి నాము దేహమంతయుమునుకొని నందున అడ్డగుపట్టెను. వీనిని వెతుకుటకు అగ్నిమంటకొంగనువచ్చియుండెను రమఘంటలు గడిపిన తర్వాత శవము అడుగునదొరకెను ... ... ఈసంవత్సరము జరుగుచుండెను.

మహబూబుకాలేజి విద్యార్థులకు బహుమతులు

హైదరాబాదు (దక్కను) ౧౯-౫-౧౯౩౫.—

సికింద్రాబాద్ మహబూబ్ కాలేజియొక్క ఐదుగురు విద్యార్థులకు ... ... శ్రీయుత ... ఆనరబుల్ మిష్టర్ డి. జె. మెకెంజీ రెసిడెంట్ హైదరాబాద్ గారు బహుమతులు యొసగెదరని తెలియుచున్నది

క్రొత్త యూరపీయనోద్యోగి మాల్ పదవిలో చేరుట

హైదరాబాదు (దక్కను) ౧౯-౫-౧౯౩౫:—

మిష్టర్ క్రొఫ్టనుగారు ౧౭ ఫర్వరీ ౧౯౩౫ పాలు రోజాతీదయము ౧౦౩౫౦, కెంపి లకు అవాయాశాఖామాత్యులగు సర్కిల్ సర్ రిచర్డ్ చెన్విక్స్ చెంచ్ గారితోకూడి సుమారు మాల్గుజారీశాఖ మద్దను వచ్చియుండిరి. హెడ్ మద్ మాల్ యొక్క పదవిని స్వీకరించిరి మాల్గుజారీ గొప్పఉద్యోగులందరు వీరివద్ద తమ కలుగజేసుకొనరని తెలియుచున్నది.

పటేలును తునకలుగా నరుకుట

౨౨-౫-౧౯౩౫: —

నబీనగరాబాద్ యిలాకా మాల్కోన్ని పల్లెలో పటేలుపై పదముగ్గురు దుర్మార్గులు పగబట్టించి పటేలును తునకలుగా నరికిరి. అనంతరము కాలికిబుద్ధిచెప్పిరి. పోలీసులు ఈసమాచారము తెలిసికొని పదకొండుగురిని పట్టుకొనిరి. కాని యింకొ ఇద్దరు దొరకలేదు పోలీసులు వెదకుచున్నారని తెలియుచున్నది.

తీర్థయాత్ర

సుమ్మారు కొత్త సంపూర్ణులను శ్రీ శివగిరి గయ్యగారు తీర్థయాత్రలచేయుటకు ౧౯-౫-౧౯౩౫ తేదీన రైల్లో బయలుదేరి వెళ్లిరి అనుమయమున మున్నూరుకాపుసంఘ యులను స్నేహితులను శ్రీపతి రంగయ్యగారికి పుష్పమాలాలంకృతులచేసి వీడ్కొలిపిరి. వీరితో నరాస అన్నా రత్తయ్య సేటుగారును వెళ్లిరి.

నగర పరిపాలనసంఘముపై దావాలు

(విలేఖరి)

గతపాఖర్ మాసముజెక్కు (త్రైమాసిక) కాలంగనగరపరిపాలకసంఘముమీద మూడు మొన్నటి ఆబుర్ నాడు పోరవచ్చు అర్జి దారుల నుండి దావాలు చేసినవారికిన్నీ ఖాళీలు దాఖలుఅయినవి వివరము ముందుపత్రికలో తెల్పగలము. బాబుల్ జరాబుకు ౨౮-౫-౧౯౩౫ తేదీ నిర్ణయము చేయనైనది.

ఆదిహిందూ పంచాయతు కోర్టుదావా

(విలేఖరి)

౧౯౩౫ సంవత్సర ౧౯ తేదినాడు శ్రీయుత రాజారాము గారి తమ్ముడు తర్ జరఖలీశాబుర వాబుసర్ దార్ జంగ్ బహాదురుగారి యింజలాయునందు ప్రవేశపెట్టగా ముల్ జములకేకీల శ్రీ రెడ్డి, రాయుకిషన్ శాస్త్రులుగారు, మాక్రమర్ జోవప్రార్తి చేసి ... ... కరంపైనసే ఆక్షేపణముకొట్టేయించగలదుగాన సాక్షి సమనకుతకుపరసగించాలు మామాకిల్ నుండి సఫాయీ సాక్ష్యులు అవసరముండదన్నిరి. దానిపైన ఆలీజనాబు సాజీంమా సాహెబ్ గారు గడవుకోసము మరి సఫాయీసాక్ష్యులను కూడ అవసరము కలిగినప్పుడు తెచ్చే బాగుండునని ముందు తారీఖు ౨౪-౫-౧౯౩౫ వాయిదావేయబడెను

హాఫీజుల్లాగారి మరణము

౨౨-౫-౧౯౩౫

మహబూబునగరము ... మౌల్వీహాఫీజుల్లా సాహెబ్ గారు అనారోగ్యమువల్ల ఒకనెల సెలవుపై నుండి ౧౯-౫-౧౯౩౫ సాయంత్రము ౭-౪ గంటలకు కీర్తిశేషులైరని తెలిసినది. వీరు బాల్యమునుండి ... ప్రాపంచికముగా దిన్నబోయిన కార్యాలయమునకు ఒకరోజు సెలవు ఇయ్యగిరని తెలియుచున్నది

ప్రజా విద్యా మహాసభ

తేదీవాయిదా

హైదరాబాదు [దక్కను], ౨౨-౫-౧౯౩౫

విద్యాశాఖ కార్యదర్శిగారు అకస్మాత్తుగా అనారోగ్యము చెడినందున పీపుల్స్ ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫరెన్సు తేదీ విల్లి ముందు తేదీన ఏర్పాటుగావించగలరని తెలియుచున్నది.

గోలకొండ పత్రిక

(శ్రీభావనామ సం॥ మాఘ శు॥ ౭)

సోమవారము

ఉద్యోగుల సంఖ్యతగ్గింపు

కరోడ్గిరిశాఖలో వ్యయకర్తనము జరుగుచున్నదని తెలియుటచే కొందరిహృదయములలో కలిగిన ఆందోళనను శాంతింపజేయుటకై ప్రభుత్వప్రకటనశాఖద్వారా వెలువరింపబడిన ప్రకటన మిక్కిలిముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వముయొక్క ఆదాయవ్యయములు మెట్టికట్టుబొట్లకు లోబడియుండవలెనను ముఖ్యవిషయమునుగూర్చి మన ప్రభుత్వమువారి— అధనుపతుము కరోడ్గిరిశాఖలోనైనను—అభిప్రాయమేమో యీ ప్రకటన స్పష్టపరచుచున్నది.

ఇటువంటి సామాన్యసూత్రములను తెలియజేయు ప్రకటనలవల్ల ప్రత్యేక ప్రయోజనమేమి, ఘనులగు వార్తాశాస్త్రప్రవీణులందరును యీసూత్రములను వివరించియున్నారుకదా అని అడుగవచ్చును. అయితే వార్తాశాస్త్రగ్రంథములలోనుండుసూత్రములకును అదేప్రభుత్వప్రకటనద్వారా వచ్చినపుడును భేదమెంతయోగలదు. ఈరెండవపక్షములో ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనలో తెలియపరచబడినసూత్రములను అంగీకరించినారని అర్థము. మరికొన్నిప్రభుత్వములు యీసూత్రములను అంగీకరించకపోవచ్చును. మొన్నమొన్న యిండియాప్రభుత్వమునందేమి జరిగినదో చూతుము. ఆర్థికదుస్థితిసందర్భమున కొందర యిండియా ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతములలో తగ్గింపుచేయబడెను. ఇపుడుఆతగ్గింపులను రద్దుచేసి పూర్వమువలె ఎక్కువజీతములనిచ్చుటకై ఏర్పాటుచేయబడినది. ప్రభుత్వోద్యోగులకు తగ్గింపబడినజీతములను మరలపూర్వస్థితికి హెచ్చించుచున్నారుకదా, మీరుప్రైతులకేమైన సహాయముచేయుదలచినారా అని భారతశాసనసభలోని సభ్యులుకొందరు ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నింపగా ఆర్థికసభ్యుడు ముందుఉద్యోగులజీతములు హెచ్చించుట తర్వాతిసంగతి అనిమాట అని చెప్పిరట. ప్రెస్సు జర్నలుపత్రికదీని విమర్శించుచు ప్రభుత్వమునకు ప్రజలయోగక్షేమములకంటె ఉద్యోగులజీతములే ముఖ్యమైనచో, యిక ప్రజలేమిఅనుకొనవలెను అని విచారముతెల్పినది. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు తమఆదాయవ్యయములను యేసాధారణసూత్రములకులోబడి సరిచూచుకొందురనునది ప్రజలకు చాలముఖ్యవిషయమే.

కరోడ్గిరిశాఖలో మనప్రభుత్వమువారు దృష్టిలోనుంచుకొన్నసిద్ధాంతములు గొప్పవి ప్రభుత్వమువారు పబ్లిక్‌ఫండు (అనగా ప్రజలనుండివారికిరాతాధ్యమైపన్నుగావసూలుచేయబడిఒకచోటచేర్చబడినద్రవ్యము) యొక్కట్రస్టీలుఅను మూలసిద్ధాంతమే ఖైతేప్రస్తుతప్రకటనలో చెప్పబడియున్నదో దానిప్రకారముజరిగినచో [illegible] పడపనిలేదు. ఈసిద్ధాంతముననుసరించియున్న అంశములను పైచెప్పబడిన ప్రకటన యిట్లువివరించుచున్నది. "పరిపాలనసరిగాజరుగుట మొదటిదే దానితర్వాత ప్రజాద్రవ్యము యేయువిధముయీమువఖర్చుపెట్టబడుచున్నదో ఆఖర్చు సమర్థనీయముగానుండవలెను ఈరెండుఅంశములును తక్కినఅన్నిటికంటెముఖ్యతరములు

కాబట్టిఒకసమకాలికపత్రిక తలచునట్లు ఈ పరికారముగానౌకరులనుతీసివేయుచో ప్రభుత్వములోఉద్యోగములకును యితర ఉద్యోగములకును భేదమేముండునుఅనెడిచింత ప్రభుత్వమువారిని బాధించవలసినపనిలేదు. ప్రభుత్వముండునది ప్రజలవద్దనుండిపన్నులువసూలుచేసి, యెవరోకొందరుకష్టపడకుండనేయుగా తమజీతములను ధాన్యాదులధరలు హెచ్చుగానున్నకాలములోఏర్పరచబడిన వాటినేమాత్రము తగ్గువలరేకుండ అనుభవించునట్లుచేయుటకుకాదు. ప్రభుత్వోద్యోగులసంఖ్యయు, వారిజీతములును—వీటికనుకూలముగా పన్నులవసూల్లు, పరిపాలన జరుగుచుండు రాష్ట్రముకంటె అవినీతికరమగురాష్ట్రముంకొకటిఉండజాలదు. కనుక ఆఫీసర్లజీతములు హెచ్చింపబడవలసియున్నదిఅనునట్టిసూచనలను ప్రభుత్వమువారు గమనించవలసినపనియేలేదు. మన రాష్ట్రములో ఆఫీసర్లజీతములు సాధారణముగా సమర్థులనుఆకర్షింపమనంతకంటెయెక్కువగానేయున్నవి.

ఇతరుల అవసరములవలెనే [illegible] యొక్క అవసరములును యెల్లప్పుడునొకరీతిగానుండవు. అందువల్ల అనవసరమైన అధికారులను ఉద్యోగులనువిసర్జించుకొనుటకు అనుకూలముగానేర్పరచుట ప్రభుత్వమువారికిధర్మమే. అట్లు [illegible] వేయవలసినఅవసరము యిపుడువచ్చినదా [illegible] కరోడ్గిరిశాఖలో యిపుడుఉద్యోగులను కొందరినితీసివేయుటకు ప్రేరించిన ముఖ్యప్రయోజనమేమి- అనువిషయములను పైచెప్పబడిన ప్రకటనదృష్టితో తరువాత సంచికలో చర్చించెదము.

ఇప్పటికిగమనించదగిన ఆఖరువిషయమే మన సుంకపుశాఖలో [illegible]ఉద్యోగులనుతగ్గించుటద్వారా ఉద్యోగులకుగాని వారికుటుంబములకుగాని యెక్కువకష్టము కలుగకుండువిధముననే ఆజరుగునని ఆశాఖవారు యింతవరకు చర్చించినప్రకటనద్వారా కలుగజేయునమ్మకము. కట్టికనిరుకోరును. ప్రబలకుండునట్లు జాగ్రతవహించుట ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధగైకొనవలసినయంశమేకదా

కీ॥ శే॥ ఊటుకూరు లక్ష్మీనారాయణరావుగారు

ఇప్పుడు మరణించినవారిని యెవరినిగూర్చి చెప్పవలసివచ్చినను కీర్తిశేషులను విశేషణమును మర్యాదార్థము చేర్చుట సాధారణమైయున్నది. కాని యథార్థముగ కీర్తిశేషులగువారు యెక్కువమందిలేరు. ఊటుకూరి లక్ష్మీనారాయణరావుగారు మాత్రము నిజముగకీర్తిశేషులగు స్వల్పసంఖ్యాకులలోచేరినందుకు దుఃఖతప్తమైయున్నవారికుటుంబమునకు కొంతఉపశాంతికలుగగలదు.

గతసంచికలయందు వారిమరణమునకై దుఃఖమునుదెల్పు సానుభూతిలేఖలు ప్రకటింపబడినవి. ఇవివారిమరణమువల్ల వారికుటుంబమునకేగాక వారిగుణవిశేషములచే ఆకర్షింపబడిన పలుశాఖలవారికి హృదయములు కలత చెందినట్లు సూచించగలవు.

కర్తశేషులు గొప్పవిశ్వవిద్యాలయపట్టములను సంపాదించినవారకారు పెద్దస్థానములనువేసినవారుకారు. కాని న్యాయదృష్టి అన్యాయమని తోచినదానితో ధైర్యముగపోరాడిగెల్చిన సాహసికులు. పునర్వివాహమాడకోరికయున్నస్త్రీలం ఈపెద్దలు నిర్బంధములక్రిందనున్నంతవరకు వారలచేతకొన్నవారు [illegible] [illegible] (తమ ప్రాణమునకు సాధ్యమైనన్ని సందర్భములలో) అన్యథా సంభవించు దోషములకు శాంతి చెప్పినధైర్యశాలియాతడు తర్వాత తనపైబడిన చెలినిగెలిని లక్ష్యముచేయునిగుంటూరు స్వరముగల పల్లెటూరిబిడ్డ. సనాతనకేంద్రస్థానమగు [illegible] ములో తృతీయాంధ్రమహాసభ సమావేశించుటకు వీరిధైర్యమెంతయో సహకారిమైనదనిచెప్పి హరిజనులకృతజ్ఞతనుసంపాదించినారు.

వారితో అన్నిటికన్న గొప్పగుణమని మాకుతోచినదియేమన, ఈసంస్థానములో, ప్రభువుగారు దయతోప్రసాదించినహక్కులనుగూడ అనుభవించుటకు భయపడుప్రజలుగల యీరాష్ట్రములో-శతినహృదయముతో లాగబడులంచములను (అట్టివితటస్థించినసందర్భములలో)యివ్వ నిరాకరించుచు ఉన్నతాధికారులనుకు పోరాడు ఓపికధైర్యముగలవారు.— ముఖ్యముగా, పల్లెటూరివారుఅరుదు; కీ॥ శేషులు యీ విషయమున గాంధిజయము నిజముగ అద్భుతము. లంచములనిల్లకలుగుఅవినీతిని, నష్టముగ్రహించి, కీర్తిశేషుల ప్రేమించువారందరు, తదనుసారముగా మెలంగి కీ॥శే॥ల ఆత్మకు శాంతికలుగచేయుదురుగాక!

నార్తుహాంబర్లెండు డ్యూకురాక

హైదరాబాదు దక్కను ౨౨-౧-౧౯౪౪,

డ్యూకుఆఫ్ నార్తుహాంబర్లెండ్ మరియు డచెజ రాణిగారు అంబర్నగర [illegible] రాదుసాయంత్రము రైలులో శికిందరాబాదుకువచ్చినారు. వీరుప్రభుత్వఅతిథులుగా వచ్చిరి. విక్టోరియా [illegible] వారు వీరిగండికోట హిమాయత్‌సాగర్, ఖుల్లాగోల్కొండ యింకాకొన్నిదృశ్యములు నగరములోచూచెదరదియందరి. సాయంత్రము రైలుమార్గముగా [illegible] రని తెలియుచున్నది.

ఉద్యోగ విషయములు

౨౨ఫర్వరీ ౧౯౪౪ హాల్ హైదరాబాదుదక్కను

నిజామత్ అవ్వల్ ఖుసిదాబలాగాగరు మౌల్వీమహమ్మదు ఖాయిసాహెబు గారిస్థలములో మౌల్వీమహమ్మదు [illegible] గారు ౧౯ఫర్వరీ ౧౯౪౪ నాటినుండి పైవారిగాయి బాధ్యతవహించినారని తెలియుచున్నది.

ఆరోగ్య ఉపసంఘము ద్వారా

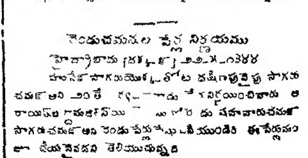
హైదరాబాదు (దక్కను) ౨౨-౧-౧౯౪౪.

నేడు ఆరోగ్యపసంఘముయొక్క ద్వారా ఆదివారం దయము రాత్రిగంటలకునిర్ణయించినారు. ఈక మీటింగ్ [illegible] చెప్పు. మిస్ జంలా చెక్ పైసమావేశమై క్రిందవివరించబడిన [illegible] బిలుయినా చేయగలరు. పబ్బులి, గాంగీపూర, కీర్ ఖానా, బేలా, లాల్ దర్వాజా, సఫాయిసగో అయినాచేయగలరని తెలియుచున్నది.

జీవన్‌యార్జంగుగారి కుమారుడు, బొరట్లా

హైదరాబాదు (దక్కను) ౨౨-౧-౧౯౪౪

ఆనాలక్ష్మీ అలియా జీవన్‌యార్జంగు బహదుర్ గారికొమారుడు అక్బరుమిర్జామహమ్మదుఖలీ మిర్జాగారు బారిష్టరుపరీక్షలోకృతార్థులైరి. ఆయన హైదరాబాదు దక్కను [illegible] ఫర్వరి ౧౯౪౪ నాడు సాయంత్రము ౩గంటలకు [illegible] నారని తెలియుచున్నది.

రెండుచమనుల పేర్ల నిర్ణయము

హైదరాబాదు దక్కను ౨౨-౧-౧౯౪౪

హుసేన్‌సాగరుయొక్కతోట దక్షిణభాగపు సాగరు చమన్ అని [illegible] నిర్ణయించినారు అ రాయి [illegible] దు షహజాదుచమన్ సాగరుచమన్ అని రెండుపేర్లు [illegible] యుండెను ఈపేర్లుమార్పు చేయబడినదని తెలియుచున్నది

[illegible] సమాధి పడగొట్టుట

ప్రజల మొఱపై అధికారుల కాలయాపన

మహారాజాబహద్దర్ ప్రధానామాత్యునివద్ద మురాఫా

మహారాజా శ్రీయుత ప్రధానామాత్యులవారికి హైదరాబాదు నివాసులు [illegible] సమర్పించినారు. హైదరాబాదు [illegible] ౧౩౪౨ ఫసలీ [illegible] తెలియుచున్నది. [illegible] సమాధి [illegible] మహారాజాగారి [illegible] సమాధియొక్క [illegible] కట్టుటకు [illegible] ప్రాకారముతో సహితము దరఖాస్తు [illegible] మంజూరు [illegible] సమాధి [illegible] సమాధిస్థలము [illegible] కొరకై [illegible] చేసినట్లు [illegible] అర్జీ చేయబడినది. ఇదియిట్లుండగా, [illegible] సమాధియొక్క [illegible] తెల్లవారేటప్పటికి పడగొట్టి [illegible] సంబంధించిన అధికారులకు తెలియపరచనైనది. కానివారలు [illegible] శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుటలేదు. మా నిజాము రాష్ట్రము [illegible] అన్ని మతములను ఒకే విధముగా పోషించుచున్నారు. ఈకేసులో మా అధికారులు పూర్తిగాను [illegible] మా మొఱలు ఆలకించుటలేదు. మా దరఖాస్తులన్నియు బుట్టదాఖలు అగుచున్నవి. ఇక్కడి ప్రజలలో నిరుత్సాహము కలిగినది. కాబట్టి తమరు ఈ కార్యమును విచారించవలెను. మా సమాధిని మరల కట్టుటకు ఆజ్ఞయిప్పించకోరుచున్నాము."

ఇట్లు
[illegible] మరియు
[illegible] మహారాజాగారి భక్తులు

శవములు, మొసళ్లు

పోలీసుల పరిశోధనలు

హైదరాబాదు (దక్కన్) ౨౨-౫-౧౩౪౨ ఫ.

రాయచూరు జిల్లాలోని [illegible] పల్లెసమీపమున ఫర్లాంగు దూరములో ఒకశవము పడియుండెను. తెలియుట కష్టముగా నుండెను. గుల్బర్గాజిల్లాలోని [illegible] మొక్క యింటిలో [illegible] శవము [illegible] కనిపించుట యుక్తముగనుండెను. ఎముకలు మిగిలినవి రక్షకశాఖవారు విచారణచేయుచున్నారు.

ఒక అధికారి యింటికై

రూ ౪౩౫౦౦ మంజూరు

హైదరాబాదు(దక్కన్) ౨౨-౫-౧౩౪౨ ఫ.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము యొక్క ప్రొ వైసు ఛాన్సలర్ గారి కొరకై క్రొత్తయిల్లు నిర్మాణము చేయుటకు రూ [illegible] వందల రూపాయల మంజూరీ అయినది. అర్జీకి మిట్టులో గృహ [illegible] వేయబడునని తెలియుచున్నది.

వజీఫాల మంజూరి

హైదరాబాదు దక్కన్ ౨౨-౫-౧౩౪౨.

శ్రీ మహారాజా సర్ కృష్ణప్రసాద్ బహదూర్ పేష్కారుగారి [illegible] [illegible] గారికి ౧ మిస్టరు రామచంద్రరావు ౨ మిస్టరు [illegible] ౩ మిస్టరు మహమ్మదు [illegible] గారికి ౧ యిన్ని [illegible] వజీఫా మంజూరీ యివ్వనైనదని తెలియుచున్నది

మూడుకోటాల ఉపన్యాససభలు

[illegible] సమస్యకారి ఉత్సవము

గతబేస్తువారము [గురువారము] సాయంత్రము ౬-౩౦ గంటలకు హైదరాబాదు ఆంధ్ర యువజన సంఘము పైవారి పక్షమున శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయమందిరములో "[illegible]" గూర్చి యుపన్యాససభ జరిగెను. నగర ఆంధ్రప్రముఖులు, ముఖ్యముగా [illegible] సభయందు అధిక సంఖ్యలుగా పాల్గొనిరి. ఇందు శ్రీయుతులు ఎ. ప్రతాపరెడ్డి, బూర్గుల రామకృష్ణారావు, మాడపాటి హనుమంతరావు, మాడపాటి రామచంద్రరావు, డాక్టరు పి. వి. రమణయ్యగారలు ముఖ్యులు.

సభాప్రారంభమున ఆంధ్రయువజన సంఘముచే వృత్తమధురస్వరమున ప్రార్థనగీతము పలుకబడెను. అటుపిమ్మట శ్రీమాడపాటి రామచంద్రరావుగారు సాటిసభ కధ్యక్షులుగా, [illegible] శ్రీయుత బి. రామానుజాచార్యులుగారి మందదుపు [illegible] పత్రికా సంపాదక [illegible] ఆంధ్రోద్యమాభివృద్ధికి ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి గావించుచున్న యుపకారము [illegible] తెలిపిరి

శ్రీయుత [illegible] ఆర్. ఎ. [illegible] శ్రీయుత [illegible] మాణిక్యరావుగారు బలపరచిరి. అంత [illegible] అధ్యక్షులు అధ్యక్షస్థానము నలంకరించిరి

పిమ్మట శ్రీయుత [illegible] వెంకటరావుగారు సాటిసభ [illegible] శ్రీయుత మాడుమూరి నాగభూషణంగారిని [illegible] పరచుచు వారి [illegible] వెల్లడించుచు వారికి హృదయపూర్వకముగ స్వాగత మొసగిరి.

అధ్యక్షులయాదేశానుసారము శ్రీయుత [illegible] శ్రీమాన్ నాగభూషణంగారు గానకళను గూర్చి ఉపన్యాసము చదివిరి

కవి [illegible] ఉపన్యాసానంతరము అధ్యక్షులు తమయుపసంహారోపన్యాసమునందు గానకళా ప్రాశస్త్యము వివరించుచు సాహిత్యముతో బాటు సంగీతమునుగూడ పోషింపవలయునని ప్రబోధించిరి.

శ్రీమాన్ [illegible] నాగభూషణంగారిచే వృద్ధ [illegible] తుకారాం [illegible] ఎంకిపాటలు [illegible] సభ [illegible] ౯-౩౦ గంటలకు [illegible]

శుక్రవారము

ఈరోజూ ౭ గంటలకు ప్రాచీనాంధ్ర కవులను గూర్చి [illegible] ఆదేశ [illegible] శ్రీయుత ప్రతాపరెడ్డి, బి.ఏ. బి.ఎల్. గారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రేక్షక స్త్రీపురుషులు సుమారు ౧౫౦ మందివచ్చిరి. శ్రీయుత మా. నాగభూషణంగారు ప్రాచీనాంధ్రకవులను గూర్చి తమ ఉపన్యాసము చదివిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులగు శ్రీయుత ప్రతాపరెడ్డిగారు ప్రాచీనాంధ్రకవుల చరిత్రలను [illegible] గావించి భావకవిత్వమునందు, యేదియేమి ఆపేక్ష [illegible] ప్రాచీనకవులలోనున్నదేయని సిద్ధాంతీకరించిరి. పిమ్మట శ్రీయుత నాగభూషణంగారి [illegible] కృతజ్ఞతతో సభ ముగిసెను.

శనివారము

ఈరోజుకూడ జరిగినరెండురోజులలోవలెనే ఉపన్యాససభజరిగెను. అధునికకవిత్వమునుగూర్చి శ్రీయుత నాగభూషణంగారు తమ ఉపన్యాసము చదివిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులవారు తమ ఉపసంహారోపన్యాసమున ఒకపద్యమును [illegible] ఆధునిక విత్వము [illegible] పాశ్చాత్యులలో [illegible] [illegible] తెలిపిరి.

తర్వాత పరిషత్పక్షమున [illegible] నాగభూషణంగారు [illegible] సమర్పించిరి. పిమ్మట నాగభూషణంగారు "ఎంకిపాటలు" [illegible] రావుగారి కవిత్వము గానముచేసి సభ్యులను సంతోషపరచినతర్వాత సభముగిసెను.

నాగభూషణంగారు [illegible] ౧౫౦ [illegible] ప్రాంతమున [illegible] ఉపన్యాసమిచ్చిరట. ఇక్కడ శుక్రవారపు ఉపన్యాసము [illegible] ఉపన్యాసమిచ్చిరి. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము [illegible] వారిఉపన్యాసము [illegible] [illegible] తెలియుచున్నది

రాకపోకలు

[illegible] [illegible] ఆలీ [illegible] [illegible] తెలియుచున్నది.

[illegible] సెక్రెటరీ మిస్టర్ [illegible] గారు ౧౫వ తేది [illegible] ౧౩౪౨ [illegible] హైదరాబాదునకు వచ్చినారని తెలియుచున్నది.

హైదరాబాదు

బజారు ధరలు

(కోడారపు లక్ష్మీనరసయ్య ఉస్మాన్ గంజి)

౨౨-౫-౧౯౩౭

		పల్లాగికి	రు. అ.
గోధుమలు తెల్లాయి మొదలు		,,	11-8-0
	వరకు	,,	12-0-0
బియ్యము దొడ్డుది	మొ॥	,,	12-4-0
	వరకు	,,	12-8-0
,, బాసర రాయిలు క్రొత్తవి	మొ॥	,,	1[illegible]-0-0
	వరకు	,,	15-8-0
,, డిటో పాతవి	మొ॥	,,	16-8-0
	వరకు	,,	17-0-0
,, శ్రీచిన్నసాంబాయలు క్రొత్తవి		,,	15-12-0
,, రాజుసాగరాలు క్రొత్తవి		,,	13-12-0
,, డిటో పాతవి		,,	14-12-0
,, పిసోడీలు	మొదలు	,,	25-0-0
	వరకు	,,	26-0-0
కందులు	పెద్దవి	,,	10-8-0
	చిన్నవి	,,	11-0-0
కందిపప్పు	పెద్దవి	,,	14-0-0
	చిన్నవి	,,	14-8-0
పచ్చ పెసలు		,,	11-0-0
	వరకు	,,	11-8-0
పెసరపప్పు		,,	13-0-0
,,	వరకు	,,	14-0-0
నల్ల పెసలు		,,	8-0-0
మినుములు		,,	8-12-0
మినప పప్పు		,,	13-8-0
ఉలవలు		,,	7-4-0
జొన్నలు		,,	11-8-0
శనిగెలు		,,	11-4-0
సెనగలు		,,	11-0-0
సెనగపప్పు		,,	14-4-0
వుప్పు		,,	12-0-0
తవుడు		,,	4-0-0
పత్తిగింజలు		,,	8-5-0
అలచందలు		,,	11-4-0
ఆనుములు		,,	7-8-0
బటానీలు	మొ॥	,,	9-0-0
	వరకు	,,	9-4-0
బెల్లము		,,	18-0-0
ఎఱ్ఱచక్కెర		,,	19-0-0
తెల్లచక్కెర		,,	13-0-0
మద్రాసు చక్కెర	దొడ్డుది	,,	18-8-0
వేరుసెనగగింజలు చిన్నవి		,,	18-0-0
కసువు		,,	19-0-0
మిరపకాయలు	మొదలు		30-0-0
	వరకు	,,	3[illegible]-0-0
చింతపండు క్రొత్తది	మొ॥	,,	10-0-0
	వరకు	,,	13-0-0
మెంతులు మంచివి ౧౬ శేర్లు			2-0-0
అల్లం	౧౨ సేర్లకు మొదలు		1-[illegible]-0
వేరుసెనగనూనె	౧౨ ,,		4-0-[illegible]
నెయ్యి	౪౦ ,,		50-0-0
ఉల్లిగడ్డలు	౧౨ ,, మొ॥		1-8-0
,,	,, ,, వరకు		2-0-0
[illegible]	పల్లాగికి మొ॥		3-0-0
	వరకు		3-5-0

ఉద్యోగుల తగ్గింపు అవసరమే

కరోడ్గిరి శాఖ వారి ప్రకటన

సర్కారు ప్రభుత్వ ప్రకటన శాఖవారీ క్రింది ప్రకటన నుపంపినారు —

ఈమధ్య కరోడ్గిరి శాఖలో ఉద్యోగుల తగ్గింపునుగూర్చి పత్రికలలో కొన్ని వ్యాసములు వ్రాయబడెను. ఆతగ్గింపు న్యాయము కాదనియు దానిని తిరిగా గ్రహించవలయుననియు దానిని యీరాష్ట్రమునేగాక ప్రపంచమంతటిని బాధించుచున్న నిరుద్యోగ సమస్యతో ముడిపెట్టరాదు ఉద్యోగివిషయములో ప్రభుత్వముగూడ యితరులవలెనే అవసరమునుబట్టి నౌకరులను ఏర్పాటుచేసికొనవలెనని తెలుపబడెను. ప్రజల ద్రవ్యమునకు ట్రస్టీయగుటచేత ప్రభుత్వము మితవ్యయమును గట్టిగా చూచుకొనవలెను. రెండవది ప్రజల ద్రవ్యము యెంతవరకు ఉపయోగించినయుక్తము అనునంశము. ఇవన్నియు అంశములనియు యీ రెండింటిని చాలమంది వ్యాసకర్తలు ఈ అంశములను దృష్టిలో నుంచుకొనిరో యెంతెంతో శ్రేష్ఠమైన ప్రభుత్వములు తమకు యిష్టము లేకున్నను కూడ ఉద్యోగుల సంఖ్యను అప్పుడప్పుడు తగ్గించవలసి వచ్చును. ఈ సమస్యను గూర్చి ఆలోచించునపుడు యింకొక అంశమును కూడ దృష్టిలో నుంచవలెను. అదేమన, ఆర్థికభారమును తగ్గించుట ఇతర శాఖలలో అప్పుడేయారంభమై జరుగుచున్నది. అయినను యీప్రకారము కలుగు కష్టమును సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుటకై జాగ్రత్త తీసికొనబడును. అంతేగాక యీసందర్భములో సుంకము శాఖవారిచే యివ్వబడు జీతములు అతికష్టము[illegible] తప్పించుకొనుటకు మార్గముండునో అట్టిమార్గమును ఏర్పాటుచేయగలవు.

౧౩౪౫ ఫసలీలో అమలుకువచ్చిన సంస్కరణవిధానము క్రింద కరోడ్గిరిశాఖలో ఉద్యోగులసంఖ్య కొంతవరకు హెచ్చింపబడెను. ఇప్పుడు చేయబడు తగ్గింపు ఆవిధానము పూర్తి చేసిన లోటుకు సంబంధించినదే సంబంధించినది. ఆవిధానము ప్రకారము చేసిన హెచ్చింపు ఉన్నతాధికారుల జీతములలో హెచ్చింపు ద్వారానే కాదు మినిస్టీరియల్ ఉద్యోగుల జీతములలో హెచ్చింపు కూడ యిందులో లెక్కకువచ్చినది, గొప్ప తాలూకాలు జాగీర్దారు, జరీదా[illegible] అధికారులు యితర ఫీసు కొన్ని యాఫీసులను అనుభవించుచున్నారు ఆయాఫీసులను రద్దుచేయవలెనని సూచనచేయుచున్నారు. ప్రభుత్వము ౧౩౪౫ ఫ. నాటి ఒక ఫర్మానును [illegible] ననుసరించి [illegible] ఊహించియుండి [illegible] అదేవిధమున ఉన్నతాధికారుల స్థానములు [illegible] ఉద్యోగమునుండి విరమించుకొనుటచే ఖాళీ అయినపుడు వాటి విధర్తి చేయుటకు అక్కరయుంచవలసినదని యింకొక [illegible] మయ్యెను [illegible] దీపావళి [illegible] కొనసాగేవరకు కలుగు నష్టమును [illegible] మాత్రము చేయబడినది. క్రొత్తగా ఏర్పాటుచేయుటవల్ల తగ్గింపు కావలసియున్నది. చేసినకార్యకలాపము తగ్గింపుల వలన అవసరమని తోచినది. ఈ శాఖలో ౨౫౦౦ రూపాయలకు ౩౪౦౦ జవానులకు గలిగి అందరును మొదలెండేండ్ల కాలమునకై ఏర్పాటుచేయబడి తర్వాత ఉద్యోగములో ఖాయము చేయబడినవారే తగ్గింపుజరుగునప్పుడు ఉద్యోగమునుండి వెళ్లిపోవచ్చునని ఉద్యోగులసంఖ్య చాలతక్కువగాయుండగలదు ఎట్లయినను అట్లు చేయబడినవారికి పరలి వీలైన పదవులు ఖాళీయగునపుడు అందరికంటెముందుగా ఉద్యోగమియ్యబడును.

శ్రీ॥ శ్రీ॥ వలియొద్దౌలాబహద్దరుగారు

విద్యాశాఖామాత్యులగు వీరు మరణించినందున నిన్నటిరోజు హైదరాబాదునగరములోని పాఠశాలలకన్నింటికిని సెలవీయబడెను.

కాలమాన నివేదిక

౧౮ ఫర్వర్దిన్‌తో ముగిసిన వారము

శీతోష్ణములు

ఈవారమంతయు గాలిలో చెమ్మలేకపోలేదు. కొంచెము వృష్టియుయున్నదగు దుండెను. ఆకాశము నిర్మలముగానుండెను

పైరు

రబీకోతలు జరుగుచున్నది. తాలివినుట చాలవరకు పూర్తి అయినది. కొన్ని ప్రాంతములలో దానికి అవుడిముంటయు, విరుకట్టుటయు, నాగ్లు వేయుటయు జరుగుచున్నది

నీరు మేత

గుల్బర్గా రాయచూరుజిల్లాలలో కొన్ని చోట్ల పశువులకు మేతయు రాయచూరుజిల్లాలో కొన్ని భాగములందు త్రాగుటకునీరున్ను లభించుటలేదు కరీంనగరము, ఆదిలాబాదు నిజామాబాదు, మహబూబునగరము, గుల్బర్గాజిల్లాలలో పశువుల వ్యాధి ప్రబలియున్నది

ధాన్యముల చిల్లరధరలు

గోధుమలు	హాలీ రూ ౧కి	౮ ౻	సేర్లు
బియ్యము	,,	౬ ౻	,,
జొన్నలు	,,	౧౨ ౻	,,

దైనికప్లేగు నివేదిక

౨౪-౧౨-౧౩౪౬ నాడు హైదరాబాదు నగరములోను చాదర్ఘాటులోను, సికిందరాబాదు గాని ఎటువంటి మరణములైనను సంభవించలేదు ప్లేగువలనరోగపీడితులు [illegible] ప్లేగుచే మరణించిరి

హుక్కలేక్షన్లతో లోకవిద్రోహ కార్యములకు తయారుచేయబడ్డారు. ఇట్టి దుస్థితులకు కారణమెవరు? ప్రభుత్వమా? ప్రజలా? నాలుగు ప్రేళ్లుగల మనుష్యుని కలంచివేయబడినది.

"ప్రభాకరా! రవీంద్రుని పలికించి ఆయుఃకంకణములను తీయుము. అతడే మాత్రమును చేరస్తుడుకాడు" అనెను.

అందుపై చంద్రశేఖరుని ప్రతిభను మెచ్చుకొని చంద్రుడు చేతులనుండి గొలుసులు తీయగానే రవీంద్రుడు చంద్రశేఖరునికడ కేతెంచి ఆనందబాష్పములు రాలుచుండ వినిపూర్వకముగ పట్టుకొని, సాష్టాంగనమస్కారము చేసెను. దానిని గ్రహించిన చంద్రుడు "ఈ దుర్గతికి ఎవరు కారకులు?" అనెను.

చంద్రశేఖరుడు:—ప్రభాకరా! కొంచెము ఆగుము. అతడు తన తెలివితేటలవలన బయటపడెను. కుడిచేతి వ్రేళ్లను తెగనరికి చేసినవాడు అబద్ధములాడి తెచ్చెను.

భూస్వామి. "గంభీరముతో" ధన్యోస్మి. ధన్యోస్మి. నా చిన్ని బాలుడా" అనుచు తన పుత్రుని గద్దించి కోపించెను.

సూర్యాస్తమయ సమయమున అల్లరులలో ప్రాణరక్షణకై ద్యానవరము కదనుర్చిన చిన్ని గులుకు చేత్తోడ చెప్పెను.

[నోటు:— ఈ కథను సమర్పించిన వారికి పేరును స్పష్టముగా వ్రాయలేదు. చిరునామా తెలిపినచో కృతజ్ఞతతో ప్రకటింతుము. గో. ప. సం.]

జాబులు

క్రొత్తకొండ దేవాలయము నిగరాని మెంబర్లు

కరీంనగరము జిల్లాలోని కొత్తకొండ దేవాలయమునకు సంబంధించిన కొందరు పూజారుల అక్రమాచార విషయములను వదులవలెనని దేవాలయ వ్యవహారములు సక్రమపద్ధతిలో నడిపించు నియమపరిష్కారముకై ప్రభుత్వమువారికి ఎట్టి కొందరి శికాయతుదరఖాస్తులపయిన కరీంనగరుజిల్లా శ్రీమండలాధికారులుగారు గతసంవత్సరము ఉత్సవసందర్భమున నిగరాని చేయుటకై జనాబు తహసీలుదారుసాహెబ్ బాలాజీరావుగారికి వ్రాసియుండుటయు, వారిపయిని జవాబు తహసీలుదారుసాహెబ్ గారు ఏర్పాటుమీద సాక్షిలలోనివారై వెలుగును. శ్రీయుత సంతోష వరము జగన్నాథరావుగారు (నర్సింగాపురము) శ్రీభూపతిరామన్న గారు (ముల్కనూరు) శ్రీ శ్రీనివాసరెడ్డి (ముల్కనూరు) శ్రీ బట్టి రామిరెడ్డిగారు (అమ్మనగుర్తి)— నిగరాని మెంబర్లగ నేర్పరుచుటయు గతసంవత్సర గోలకొండపత్రికాపాఠకులెల్లరకును తెలిసియుండవచ్చును. అట్టి దేవాలయ విషయమున గల సాక్షిలలో శ్రీయుతులగు పైవారలగు పెద్దలపూర్తిగా ఇంకను శ్రద్ధలుగూడ కొందరుగలరు. అట్టితరుణమున సాక్షిలందరికైనను దేవాలయ సంబంధములగు విషయములను గురించి స్వప్నముగానో, వివరముగానో తెలియకేయుటను సాక్షిలలోనివారేయగు నిగరాని మెంబర్లపుడు తలపయుండు టచే కొందరు, ఇంతేకాక మనుగూడ స్న గతరెండు దఫలలో జరిగిన రెండుఉత్సవములలో వచ్చిన వివిధరాబడులపయిని నిగరాని మెంబర్లు తమకు బాధ్యులను గురించి సిద్ధము చేయుచు తెల్పలేదు. గనుక యీ ఆదాయవ్యయముల పత్రికాముఖమున వెల్లడిచేయుట సరియైనదై యున్నది. గతరెండు ఉత్సవములలోని ఆదాయము మొత్తము (౧౫౦౦౦) వరకున్నట్లు తెలియుచున్నది. అంతపెద్ద మొత్తము... ఎట్లు ఖర్చుపెట్టబడెనో పత్రికాముఖమున ఎల్లరకు తెలుపవలెను. ప్రకటించవలెను. నిగరాని మెంబర్లమీద అవసరము. వచ్చిన ఆదాయ మొత్తమునుండి ఆసామీలు ఆరాధన మొదలగు అవసర కార్యములకై ఖర్చుపెట్టగా మిగిలిన మొత్తమెంత? ఎటులు? ఎందుకై వ్యయపరచబడినదియో కూడ వివరముగా తెలియజేయుట అవసరము. ఏలయన ఇదివరలో ఖర్చు కాబడినట్టియుక్తము... ముందు ఆలయకార్యములకే వినియోగపడవలయునని యిదివరలో చేయబడిన ... దేవాలయమునకు చెందిన ఆచారాంప్రదాయములను విరుద్ధముగాని నియమములపాలన మత్యవసరము. కావున యీసంవత్సరము నిగరాని మెంబర్లు వేయించినవారు సమాప్తమువరకు చూచిన యట్టి సమపాలన మెంతవరకు అమలులోనున్నదియో ముందుగా నిగరాని మెంబర్లకే తెలియవలెను. నిగరాని మెంబర్లు తమ కర్తవ్యమును మరచి వర్తింపరాదని ప్రభుత్వమువారి నీద్వారా ప్రజలపక్షమున కోరుచున్నారము. కాని ఇంతవరకట్టి నిషేధించే యేమియు నియమబద్ధమగు దేవాలయవిషయమై ప్రభుత్వమువారికి తెలుపబడినట్లు తెలియుటలేదు. అయినను ఆటిసంపూర్ణ రీతిని చేయవలసిన నిగరాని మెంబర్ల కార్యక్రమములో నొకటి దేవాలయములోని శ్రీస్వామివారి సమ్ముఖ ప్రధానద్వారము కడప ప్రక్కన గల గరుడస్తంభము ను అమ్మవారి ఆలయ ముఖద్వారము కడప దేవాలయమునకు ముందుగల పురాతన రాతిప్రాకారమును మరమ్మతు చేయించుటకు కోరినాము. యీ లక్షలు ఏమయినవో, లేక దేవాలయమునకే తెలియకుండా ఎవరో శిల్పశాస్త్రానుసారమే ఆట్టి దేవాలయనిర్మాణకాలమందు స్థాపింపబడినవి కూడ నూతనీకరింపబడినవి. లేకున్న నిగరాని మెంబర్ల శ్రద్ధతో పురాతన దేవాలయ ముఖద్వార కడపలను వారు నూతనీకరింపజేయుట కివతాళమైనది.

ఇంతేకాక ముఖ్యముగ మాయొక్క దేవాలయ ప్రాకారములో గల ఇతరదేవతల పట్టాభిషేకములలో ముఖ్యముగా నీసంవత్సరము కొన్ని రాతిగద్దెలమీద నున్న విగ్రహములను తొలగించి ఆట్టిగ దేవాలయములో పెట్టబడినవి. అయినను వారు చేసిన దుకాణదారులకు ఇవ్వబడిన అమ్మవారి ఆలయములో దక్షిణవైపున శ్రీస్వామివారికి చెందిన ముద్ర (మోహర్) యున్న పట్టాదారులకు కూడ శ్రీస్వామివారికి చెందినట్లుగ తెల్పుచున్నది. కాబట్టి ఆ ముద్రలను ఎట్టి దారుణముగ శ్రీస్వామివారి పేర ఎంతవరకు, ఎప్పుడు, ఎటుల్ల గ్రహింపబడినదో కూడ తెల్పవలెను. పరిశీలనమాత్రమునకే సంస్కారపూర్తికై జాబు వ్రాయుచున్నది. మరొక సమాచారముకూడ నట్టి శక్తి ఫలితముల తెలియవలెను. ఏమన పూర్వమునుండియు దేవాలయమువద్ద జరుగుచున్న మతసాంప్రదాయకములగు కార్యముల నెరవేర్చు వారలపై కొంతవిముఖతను ప్రదర్శించుచుండెను. అట్టివిముఖత ప్రతిఫలము గతసంవత్సరము నిగరాని మెంబర్ల రాయిండ లెక్కలు ఈసంవత్సరము మాత్రము తమ లెక్కల ప్రకారము రెండు సంవత్సరముల విని చెప్పి ముట్టుకల లేని దాని లోనుండి ఒకహిస్సా సొమ్ముచేసి రెండుహిస్సాలు మాత్రమే పనివారలకు ఇచ్చి వేసినారు. మొత్తముమీద ఈసంవత్సర ఉత్సవము చాలా తాడావుడిగ జరుగుటయేగాక నిగరాని మెంబర్ల శ్రద్ధ పట్టుదలవల్ల మెప్పుగా పనిచేసినట్లు తెలియుచున్నది.

శ్రద్ధాసక్తులగు నిగరాని మెంబర్లు పూజారులలోని కొందరి అక్రమ నేతల పెరిగిన విరుద్ధమాత్రమయినను సాగుచేయుచుండుటకై ప్రయత్నించకుండుటకు కారణము పూజారులుకూడ తమకనుకూలురై మెలంగవలెయుననుద్దేశమున నిగరాని మెంబర్లు శ్రద్ధతీసుకొనకుండిరని మాత్రమనుటకు వీలులేదు. కావున ప్రస్తుతము చేయవలసినదేమన ముందుముఖ్యము గా వారికి నరెండుఉత్సవములలోని ఆదాయవ్యయముల వివరములను జయపబడిన కార్యములు మాన్యలు ముఖ్యముగ ఆలయ అవసర కారణములను గురించి వివరముగా పత్రికాముఖమున నిగరాని మెంబర్లు దీనికి ప్రత్యుత్తరమునకు వేచియుండుటయేగాక కుతూహలముతో నిరసించుచున్నాను.

ఇట్లు
సత్యాన్వేషి.

హిందూ సభ వారికి విద్యా మహాసభ వారికి

హైదరాబాదు రాష్ట్రములో హిందూమహాసభ యున్నది; నిజాంరాష్ట్ర ప్రజాపక్ష విద్యాసభ యున్నది. కాని యీరెండును నిద్రపోవుచున్నవి. డా|| మోకంజే గారు వచ్చిరి. కొత్త సమ్మతి యిచ్చిరి. కమిటీ యేర్పరచిరి. రిపోర్టుగు ముద్రణము చేసిరట. కాని యింతవరకు కోల్ మహాసభ, విద్యాసభగాని యీరెండుసంస్థల పక్షమున జరిపి హిందువులకొరకు లేమి హిందువులవిద్యయెట్టిది కావలెనోయను విషయముల విచారించి ప్రభుత్వమునకు తెలుపుకొను సాహసము లేకపోయిరి: నాకు తెలిసినంతవరకు దేశభక్త ధర్మవీర వామన్ రామచంద్ర నాయకుగారు హిందూ మహాసభాధ్యక్షులై ఉపన్యసించునా సభ లేనియుండిరి. వారు తెలంగాణ ముఖ్య పట్టణములో సభ చేసి వారు విరమించిరి. నిజామాబాదు లోకానికిహా కింతవరకేమియు చేయలేకపోయిరి. రామచంద్రనాయకు గారు పరిశ్రమను గుర్తుచేసినవి సభ్యులందరును వేరుగా పోయి నకరాని ముప్పు దేమిటని చూడుచున్నారు. ఓ పుర వ్యాసులారా! ఓ దేశభక్తులారా! ఓ సర్వసంస్థాపనాచార్యులారా ఓ హిందూ మహాసభా నాయకులారా తొమ్మిదు మనువ దక్షత వ్యాప్తిచేనిమి చేయుచున్నారు. సమయానికి లేనిది...........?

ఇట్లు
యాత్రిక్యు

కృతజ్ఞత

శ్రీ. శంకర్ సింగ్ గారు గ్రుత్తెదారు నిజామాబాదుగారు క్షేమదర్శ్యాలర్ పత్రిక కొరకు సంవత్సరపుచందా దయచేసి వారి భాషాభిమానమునుండుగల ఉత్సాహమును ప్రకటించిరి. వారి ఉదారస్వభావమునకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము.

నిజామాబాదు
౧౫—౫—౪౬ ఫ.

ఇట్లు
ఎన్. గంగారెడ్డి.
స. కార్యదర్శి, ప్రతాపరుద్ర గ్రంథాలయము నిజామాబాదు

జిల్లాల వార్తలు

ఆత్మహత్యలు

(స్వ. విలేఖరి)

ప్రేతసంస్కారము నిరాకరించిన బ్రాహ్మణులు

వరంగల్లు; ౧౬—౨—౧౯౪౭: — వరంగల్ జిల్లాలోచేరిన మానుకోట గ్రామనివాసి బ్రాహ్మణ ఆశ్రిత గారును (క్షాత్రకాను) ఇచ్చట తాలూకాకు సంబంధించిన ఆఫీసులోకలరు. కేసముద్రము హాల్యా గిర్దావరుగారయిన బాలిష్టర్ బాపురావుగారు తాను ఇచ్చట నివాసము చేయుచు సదాచారపరులు సెలవున్నయెడల, మానుకోట గిర్దావరు గారుతల్లిగారు స్వర్గస్థురాలైనందున ప్రేతసంస్కారముగురించి గ్రామములో నివాసముండిన బ్రాహ్మణులకు తమనౌకరు ద్వారా తెలియపరచిరి. కాని యేమికారణమునుండియో అపహాసపడక ప్రేతసంస్కారములో చేరరైరి. తుదకు మహారాష్ట్ర గృహస్థులే ప్రేతమును కొనిపోయిరి. ఒకవేళ ఆ బాధను భరించిన... మానుకోటపుర బ్రాహ్మణులు విద్యావంతులై అట్లు కార్యము చేయుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది.

శ్రీమద్బాలమిత్రసంఘ పంచమ వార్షికోత్సవము

ఈసంవత్సర మాఘశు|| ౭ ఆదివారము తేది ౧౬—౨—౧౯౪౭ సాయంత్రం ౬ గంటలనుండి గిర్మాజీపేట ఆంజనేయదేవాలయములో బ్ర|| శ్రీ ముడిగొండ నాగభూషణశాస్త్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద పైసంఘవార్షికోత్సవము ప్రారంభమునకు భగవద్భజన జరిగిన పిమ్మట బ్ర. శ్రీ. ముడిగొండ నాగభూషణశాస్త్రిగారు జ్ఞానవిషయములోను, శ్రీ... వ్యాకరణవిద్యవిషయములోను, అహింసా విషయములోను, సంఘాభివృద్ధి విషయములోను, గోహింసా విషయములోను, వేదాంతములోను అనాథ... విషయములోను, కామిత్వము, నిష్కామిత్వము విషయములలో సుదీర్ఘముగా ... గంటలసేపు ఉపన్యాసము లిచ్చిరి. తర్వాత శ్రీఆంజనేయస్వామికి మంగళహారతులు గావించిరి. పిమ్మట సభను అలంకరించిన సుమారు ౧౫౦ జనులు భగవత్ప్రసాదము స్వీకరించి తమతమ గృహములకు వెళ్లిరి.

ఆత్మహత్యలు

వరంగల్లు సమీపమునందుండు కొండపర్తి గ్రామములో ఒకయిల్లాలు హిందూ స్త్రీ సుమారు ౨౫ సంవత్సరముల వయస్సుగలది ఏమికారణమునుండియో నూతిలోబడి ఆత్మహత్య గావించుకొనినది. కంచెరపల్లె ఒక మెహబూబ్ ... సుమారు ౨౦ సంవత్సరముల వయస్సుగల ముస్లిము ఉరిపోసుకొని చనెను. ఈ గ్రామమందు ఆత్మహత్యలు అకస్మాత్ మరణములు అనేకములుగా జరుగుచున్నవని జనులు చెప్పుకొనుచున్నారు.

అర్ధోదయము—వేలకొలది నిజాంరాష్ట్రీయులు బందరుపోవుట

భావనామసంవత్సర పుష్యబ|| ౩౦ ఆదివారము శ్రవణా నక్షత్రము వ్యతీపాతయోగము పుష్యమాసము ౧౯—౧—౧౯౪౭ నాడు కల్గినందున ఈ దినము అర్ధోదయపర్వము కల్గినది. అట్టి రోజు సముద్రస్నానము చేసి సత్పాత్రులకు దానము గావించిన బ్రహ్మలోకమును పొందుదురని శాస్త్రములందు. ఈ మహాపర్వము సాధారణముగా ౭౦—౮౦ సంవత్సరములకు తటస్థించును.

అర్ధోదయమునకు మననిజాం దేశమునుండి పదిలక్షలమంది వరకు పోయి సముద్రస్నానము గావించిరి. సముద్రస్నానమును గురించి లక్షలప్రజలువచ్చేసిరి. బందరునుండి సముద్రమున

రాయలసీమ క్షామము

బ్రిటిషుయిలాకాలోని ఆంధ్రదేశములో ఇప్పుడు అధికముగా కలవరపెట్టుచున్న విషయము యింకను రాయలసీమలో క్షామమే. అక్కడ వర్షములు లేక పంటలు పండనందువల్ల రైతులందరు ప్రభుత్వమువారు ఆ ప్రాంతములో ప్రారంభించి జరుపుచున్న పనులలో కూలిచేసి సంపాదించుకొనుటకై పొందగా పనులవద్దకు రోజుకు రెండుమూడుఆణాలకూలికి ఆశపడి రోజంతయు యెండలో ఒక్కటే పనితో రాళ్లుపగులగొట్టుచున్నారు. పశువులకు మేతలేక డొక్కలులో పలికిపోబ్బలోని పోయి చచ్చుచున్నవట. చూచినవారంద్రు ఇదంతచాలఘోరముగానున్నదనుచున్నారు. కాబట్టి అక్కడ కష్టపడుచున్నవారికి సహాయపడుటకై ద్రవ్యరూపమునను, భోజనపదార్థరూపమునను పశువుల మేతరూపముననను విరివిగా విరాళములను ప్రజాహితాభిలాషులను పంపవలెను. వ్యక్తులును. ప్రోగుచేయుచున్నారు. ఇంతేగాక జిల్లాబోర్డులు, తాలూకాబోర్డులు, యూనియన్ పంచాయతీబోర్డులు మొదలగు ప్రభుత్వస్థానికసంస్థలను రాయలసీమలో క్షామబాధితులసహాయమునకై ద్రవ్యమును మంజూరుచేయుచున్నారు. సహాకారసంఘములు "కౌమోన్ గుడ్ ఫండు"లోనుంచి యీకరువులో సహాయమునకై ద్రవ్యమీయవచ్చునని మద్రాసురాష్ట్రసహాకారసంఘములకు రిజిస్ట్రారుగారు అనుమతించినారు.

బొంబాయిశాసనసభ్యుల ఆగ్రహము

బొంబాయి శాసనసభలో యీఫిబ్రవరి ౧౬వ తేదిని దాయవ్యయపత్రికనుగూర్చిన చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతములలో చేయబడిన తగ్గింపును మొదటతీసివేసి, రైతులకు తగురీతిగా సహాయముచేయవలెనంచు అనేకసభ్యులుఆదాయవ్యయపత్రికను ఆక్షేపించిరి. ఆదాయమెక్కువైనను పానితో రైతుకు సహాయముచేయుటకు అడ్డంకులు చెప్పుప్రభుత్వముగారికి ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతములలో మొదటవిధింపబడిన తగ్గింపును ఆరేగిఅరులు పరమబటకును జార్జిచక్రవర్తి రజతోత్సవమునకై ఆలక్షలరూపాయలను ప్రత్యేకించుటను యెట్లు ధర్మమైనదను భావమును పలువురు సభ్యులు [illegible]చిరి. చక్రవర్తిగారి రజతోత్సవమునకై వినియోగించవలసినదని ఒకసభ్యుడుకోరెను. అరోగ్య, పశ్నలసమయమున ఒకసభ్యుడు బల్లలో వందేమాతరం గేయమును పాడరాదనుఒక ఉత్తరువు ప్రభుత్వమువారు జారీచేసిన సంగతినిజమువారని అడుగగా హోం మెంబరుగారు నోరెత్తలేదు.

తిరుగబడు పశువులుమేలు

విద్యార్థులకు బూలాభాయిదేశాయిగారి

ప్రబోధము

పంజాబువిద్యార్థిమహాసభా సమావేశము ఫిబ్రవరి ౧౬వ తేదీన జరిగెను. ఆవిద్యార్థులను ప్రబోధించుచు భారతశాసనసభలో కాంగ్రెసుకక్షి నాయకులగు బూలాభాయి దేశాయిగారిట్లు చెప్పిరి మీలో ప్రతివానికి ప్రతిశక్తియు, ప్రతినేకాఖ్యయు కలిగియుండియు మమ్ములను దాస్యబద్ధులనుగ ఉంచుచున్నదేది? "మీలో ప్రతియొక్కడును వేనవేలుగా యితరజాతియులకు లోనైపోవువారుకారు కాని మిమ్ములనందరిని ఒకటిగా పరిగణించవలసివచ్చునో యీప్రపంచమందుఇందుజాతులన్నింటికంటె మీరుబలహీనులైతిరి. పశువులుపైనైతేని, మూగవైనయున్నను తిరుగబడును మీకనుపశువులకయినను [illegible]."

శృంగారములో

విమానసహాయము

ఆర్. యు. [illegible] యనునతడు ఒకసుందరయువతిని విమానములో [illegible] [illegible] బొంబాయికిపోయెను. ఆదేవిధానములో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పెండ్లియైనది. వారిప్పుడు పోలీసువారి [illegible] [illegible].

పెండ్లియైన స్త్రీలకు నూరేండ్లు ఆయుస్సు

జర్మనీ సైంటిస్టు పరిశోధన

డాక్టర్ కార్ల్ గ్రీఫ్ అను జర్మనీసైంటిస్టు దీర్ఘాయుష్యును గూర్చి అనేక సంవత్సరములుగా పరిశోధన చేయుచుండెను. ఇప్పుడు జర్మనీలో నూరేండ్లునిండి బ్రతికియున్న వారు ౧౬౦౦ మంది గలరట. వారిలో ౧౧౦౦ మందిని డాక్టరుగారు పరీక్షచేసి చూచినారట. ఇందువల్ల ఆయనతన దీర్ఘవిషయములలో ఒకటియేమనగా పెండ్లియైన స్త్రీలు నూరేండ్లుబ్రతుకుటకు తక్కువవారికంటె ఎక్కువ అవకాశమున్నదట. ఎట్లనగా జర్మనీలోనుండు ౧౬౦౦ మంది నూరేండ్లునిండినవారిలో ౧౧౦౦ మంది స్త్రీలట. ఆ స్త్రీలలో ౭౦౦ మంది వివాహమైన స్త్రీలట. వారికి అందరికిని ఆరి సొంతమునైన ౧౦ మంది బిడ్డలుకలరట. అనగా ఒక్కొక్క తెకు సరాసరిన ౧౦ గురు బిడ్డలున్నవారట. మిగిలిన ౪౦౦ మంది పురుషులకును పంచిపిల్లలనంతులుగలిగియున్నారట. ఒక్కొక్కరికి సరాసరిన ౫ గురుబిడ్డలున్నారట. అతకమానవయస్కులలో యెక్కువమంది ధూమపానము సేవించువారు. అయితేయింకొకఆరోగ్యముకూడయున్నదైనది. వీరందరును దీర్ఘాయుష్యుగల వారికుటుంబములలో పుట్టినవారు. వారిలో యెవరుగాని తిండిలోగాని, త్రాగుడులోగాని, పొగాకువాడుకలోగాని నియమితిమీరి సేవించువారుగారట. కానిఅందరు వారిజీవితకాలమంతయు త్రాగుడుగలవారే, అందరుపొగ త్రాగువారే. వారిలో ఒక్కరు మాంసాహారి కారు. వారెప్పుడుగాని వారిపనితప్పు వేరేవ్యాయామము చేసినవారు కారు.

ముక్కుకోసి అతికించుట

ఫిబ్రవరి ౧౨వ తేదినాడు హైదరాబాదు మెడికలుకాలేజీకార్యాలయములో ప్రొఫెసర్ రాజాగోపాల్ అనుకలకత్తావాలా త్రిపుడు సదరుకార్యాలయముననావలకు శస్త్రచికిత్సమును ప్రదర్శించెనట. అనాథశాలలోని ఒక యువతిని యంత్రమునకు వరిచ్ఛితి కజ్జరా ఫేసు అనునది కర్రెముర్చ్ఛ కలుగజేసి, అతని ముక్కును రెండుచీలికలుచేసి కట్టుచేసి, రెండుచీలికలను మరల అతికించిచూపగా అంగకు ఆశ్చర్యపడిరట.

చచ్చినతర్వాత చూచిన సమాచారము

పునర్జీవితుడు చెప్పినకథ

మిస్టర్ జార్జ్ పరకింగ్టను ౫౮ యేండ్లవయస్సుగల తోటమాలికట్లాంగుహ్యాం జనరల్ యాస్పత్రిలో శస్త్రచికిత్స చేయుచుండగా గుండె ఆగిపోయెను. ఇట్లైదు నిముషములకాలము యితడుమరణించియుండెను. తర్వాతగుండె పైమర్దనము, ఇంజక్షనులువలన నతనుమరల బ్రతికెను. వచ్చినతరువాత తాను మరణించినప్పుడు చూచినవిషయమును వంతయు చెప్పెను. నప్పుడతడు గదిగోడల కిందట మరణించిన తన గాయము పోవుచున్నట్లును యింకను తన పరిచితులను చూచెనట. వారందరునుఒక గదిలో చేరిసంతోషముగా నృత్యము చేయుచుండిరట. ఇట్లు తానుచూచిన వంతయు చెప్పి తాడుచూచ్చుటకై భయపడవలసినదిలేదని చెప్పెనట. ఇప్పుడతనికి ఆపరేషను సమాచారము యేమాత్రము జ్ఞాపకము లేదు గాని తాను మరణించినప్పుడు చూచినదంతయు బాగుగా జ్ఞాపకమున్నదట.

స్త్రీని పురుషుడని భ్రమించుట

వానిబాలదాసీ ఆలే ౧౮ యేండ్లవయస్సుగల బెంగాలీ స్త్రీ. ఆమెకుపెండ్లియైనది కానీ భర్త బిడ్డలతో పాటు వేరే యింటిలోనుంటుండెను. ఆమెఅత్తగారు మామగారు వేరేకాపురము ఉంటుండిరి. బాలదాసీ ఒకరోజు రాత్రి ఆలపాతకాలయొక్క ప్రధానోపాధ్యాయునితో సంచిపరచడును. అపాధ్యాయుని యింటికి మానవులుగా ఒకపురుషుని వేషమును ధరించి వచ్చుచుండెనుకు. ఇట్లుండగా మొన్నఫిబ్రవరి ౧౦వ తేదీనాడు పాఠ్యాప్యాయ స్నేహితురాలు యథాప్రకారముగ లుంగీ, షర్టులతో వచ్చిపిలిచెను ఇద్దరును ఒకగదిలోచేరి తలుపువేసికొని మాట్లాడుకొనుచుండిరి. ఇంతలో బాలదాసి అత్తగారు అయింటికివచ్చి తలుపు సందులగుండా తొంగిచూచి కోడలు యెవరో లుంగీ, షర్టుధరించినపరాయిపురుషునితో రహస్యసమ్మేళనములో నున్నదని అనుమానించి కొడుకుతో చెప్పి గోలపెట్టినది. అధ్యాయాపావకముతుధరింపలేక ఆబెంగాలీ యువతి ముఖముపై నీళ్లు చల్లిన దయచేసి తలుపులుతీసెను. ఇది తెలిసినవారందరును ఆశ్చర్యచకితులైపోయిరి. తర్వాతకొంతసేపటికే ఆమెచనిపోయెను. పోలీసువారు విచారణలు చేయుచున్నారు.

ZANDU Pharmaceutical Works Ltd. Bombay, 23

జాండూవారి సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదౌషధములకై

అఖిల భారత ఆయుర్వేద ప్రదర్శనములలో సువర్ణపతకములు బహుమానింపబడినవి.

అన్ని రకముల ఔషధములు. గొప్పగా యంత్రములచేత సిద్ధపరుపబడుచున్న ఈ ఔషధములు భారత దేశమం దంతటను బహుళముగా వాడబడుచున్నవి.

ద్రాక్షాసవము

నరములకు బలమిచ్చు రుచిగలపానీయము శ్వాసకోశములకు బలమిచ్చి దగ్గు ఆయాసము మలబద్ధము తొలగించును. త్రాగుడుయొక్క అలవాటులను తొలగించును.

౧౪ పౌను బి. జి. రు ౨-౦-౦
౧ పౌను బి. జి. రు ౧-౮-౦
౪ పౌను బి. జి. రు ౦-౧౪-౦

ZANDU S Malaria Mixture
THE ZANDU Pharmaceutical Works Ltd. BOMBAY.
MALARIA MIXTURE

Draksharishta
DOSE
Manufactured by THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS LTD BOMBAY

మలేరియా మిక్శ్చర్

చలివిడుపు జ్వరములకు గొప్పనివారిణి కడుపులో జ్వరబిళ్లలను పోగొట్టును, ప్రతిఋరాకును గుణమివ్వగలదని గ్యారంటీ నిచ్చుమందు.

౧ బుడ్డి బి. జి. ౦-౧౩-౦
వి. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకము.

కేసరీ జీవన్

దుర్బలుల పాలిటి కల్పవృక్షము వీర్యమును పుష్టిపరచి బలమును ఉత్సాహమును చేయును పత్యములేనిమందు క్షయ మొదలగు వ్యాధులకు అద్భుతనివారిణి.

౧ పౌను బి. జి. రు. ౫-౦-౦ ౪ పౌను బి. జి. రు. ౨-౧౨-౦ ౦।౦ పౌను బి. జి. రు. ౧-౮-౦

ఏజంట్లు:— డోండే బ్రదర్సు యన్. కే. బెగ్గి
జ్యోతిష మహోపాధ్యాయ మరియు ఆయుర్వేదశాస్త్రి
గౌలిగూడచమన్, హైదరాబాదు (దక్కన్)
రసిడెన్సి
జెనరల్ ఏజంట్లు:— ... ... డి. జె. పారెఖ్ అండ్ కో
స్టేషనురోడ్డు, సికింద్రాబాదు.

శ్రీలక్ష్మీ పండ్ల పొడి

యీపండ్లపొడి పండ్లనుపరిశుభ్రము చేయుటయేగాక అన్ని వాధులుపోగొట్టును. నొప్పులు, వాపులు, చీము కారుట వగైరాలకు చాలామంచిది. అన్ని చోట్లనుదొరుకును, ధారామిూలా, రెండుతరహాలుగున్నవి పాకెట్ ౧కి. ఒకఅణా ఒకసారివాడినమిూకే తెల్పును. పి. యల్. నారాయణ్ అండుకో. సోలుయేజంట్లు, అండు కమీషన్ యేజంట్లు. త్రూపుబజారు, హైద్రాబాదు.

ఛగన్‌లాల్ నారాయణ్ జీ అత్తరు వ్యాపారము
మల్లేకమాన్ హైద్రాబాదు

మావద్ద అన్నివిధములైన స్వదేశీ అత్తరు తైలములు అగరుబత్తీలు కుంకుమపూవు చాయపట్టులు జర్దమొదలగునవి అమ్మబడును.

మావద్ద అమెరికాదంతములు శ్రేష్ఠమైనవన్నియని హీకోలైట్ ప్లేటులో నూతనపద్ధతిగా తయారుచేయబడును. ఒకసారి కట్టించుకొనిన తమజీవితకాలములో తిరిగికట్టించుకొన అవసరములేదని గ్యారంటి నివ్వగలము.

పండ్లనొప్పులు, పుచ్చులు, నోటిదుర్గంధము, ఔషధములచేతను యింజక్షన్ లిచ్చి అద్భుతముగా నివారణచేయగలము. పేదసాదలకుతగు రీతిని చార్జిచేయబడును.

డాక్టర్. ఆర్. యస్. దుర్గయ్య, దంతవైద్యులు
దవాఖాన-విక్టర అండుకో,
సుల్తాన్ బజారు హైదారాబాదు-దక్కన్.

తిల—ఇ—అజిబ్

ఇది జ్ఞాపకశక్తిని చాల వృద్ధిచేయును, బలహీనతను పోగొట్టును, పురుషత్వములోగల లోపములనన్నిటిని బోగొట్టును, పురుషాంగమునకు శక్తినిచ్చి గట్టిగాజేయును. దీనినిఉపయోగించిన మొదటిరోజే గుణముగు పడును.

ధరసీసా ౧కి రూ ౩ లు

గుల్జార్ బహార్ ఏజన్సీ
పాట్యాలా సంస్థానము

సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్

వాటాలుగా విభజింపబడిన మూలధనము ...	రూ. ౩, ౩౬,౨౦,౦౦౦
చెల్లింపబడిన వాటాల మొత్తము	రూ. ౧, ౬౮ ,౦౦,౦౦౦
రిజర్వుఫండు	రూ. ౭౦,౦౦,౦౦

హెడ్ ఆఫీసు:— బొంబాయి

బ్రాంచీలు మ. ఘ. వ. నిజాంరాష్ట్రములోను హైద్రాబాదు—దక్కనులో, సికింద్రాబాదులోను, ఔరంగాబాదులోను, జాల్నాలోను, జైలులోను, లాటూరులోను, రాయచూరులోను, వరంగల్లులోనుగలవు

ఇండియా అంతటను ౬౦ బ్రాంచి కార్యాలయములును, మరియు పే ఆఫీసులునుగలవు.

పబ్లిక్ డిపాజిట్లు మొత్తమైనవి రూ ౨౫కోట్లకు మించియున్నవి. హైద్రాబాదుకార్యాలయములో జెనానాస్త్రీలసౌకర్యమునకై పర్దాయేర్పాటులుగల స్త్రీలశాఖయొకటి ప్రత్యేకముగా యేర్పరుచబడియున్నది కాబట్టి జెనానాస్త్రీలిపుడు బ్యాంకుపనిని స్వయముగా జరుపుకొనవచ్చును.

అన్నివిధముల మారకముపనియు, బ్యాంకింగుపనియు జరుపబడును.

గోలకొండపత్రికా ప్రచురణములు

ఉచ్ఛల విషాదనాటకము	0-12-0
కృష్ణార్జున సంవాదము	0-6-0
సంఘోద్ధరణ	0-6-0
కర్నూలురాజ వంశావళి	0-2-0
కృష్ణాలహరి	0-1-0
సుధాలహరి	0-2-0
బమ్మెరపోతనామాత్యవిజయము (హరికథ)	0-1-6
రఘునాథ	0-1-0
చారుమిూనారు	0-1-0
పంచముల చరిత్ర	0-3-0
హాలీకల్దారు జంత్రి	0-2-0
కార్డు కుబాలియ్యతులు 100 కి	2-0-0
ప్రాంసరీనోట్లు "	2-0-0

నోటు:—హిందువులపండుగల ప్రతులు ఖర్చైపోయినవి.

REG. No. N. 45

Reg. No. M. 218

STAMP

Printed and published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad Editor K. Balakrishna Reddy